

NAŠA LUČ

marec 2000, letnik 49, številka 3

mesečnik za Slovence na tujem

NAŠA LUČ

Glasiló Zveze slovenskih izseljenskih
duhovnikov, diakonov in pastoralnih
sodelavcev v Evropi za verska,
kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik:

DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95.

Glavni urednik:

Janez Pucelj, München, Nemčija

Odgovorni urednik:

Ljubo Bekš, Ljubljana

Uredništvo:

Naša luč

Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana

tel.: 061/133-20-75

faks: 061/126-23-02

Uprava:

Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana,

tel. 061/313 241

E-mail: ljubo.bek@siol.net

E-mail: janez.pucelj@t-online.de

NAROČNINA

(v valuti zadevne države):

Slovenija	3.000 SIT
Avstrija	240 ATS
Anglija	13 GBP
Belgija	720 BEC
Francija	120 FRF
Italija	34.000 ITL
Nizozemska	40 NLG
Nemčija	35 DEM
Švica	29 CHF
Švedska	150 SEK
Avstralija	28 AUD
Kanada	25 CAD
ZDA	22 USD
Evropa	18 Eur

V ceno izvoda je vračunan 8% DDV.

Revija izhaja s finančno pomočjo Urada za
Slovence po svetu pri MZZ.

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali
pa direktno na upravo. Tolarski žiro račun:
50101 - 601 - 271482, DRUŽINA, d.o.o.,
s pripisom za Našo luč,
devizni račun: Nova Ljubljanska banka d.d.,
50100-620-133 900-27620-118911/5.
Nove naročnike sprejemajo poverjeniki
in uprava.

Oblikovanje in grafična priprava:

TRAJANUS, d.o.o., Kranj

Tisk: Tiskarna SCHWARZ, d.o.o.

Prva str. ovitka: M. Rupnik: Odršenikova mati (mozaik)

Druga str. ovitka: A. Carracci: Pietà

Tretja str. ovitka: P. Pokorn: Teloh

Četrta str. ovitka: M. Rupnik: Odršenikova mati (mozaik)

"Spreobrnite se!"

(Mr 1, 15)

Postni čas nas vabi k spreobrnjenju. Tudi
v napovedi svetega jubilejnega leta smo
molili, da je sveto leto, leto milosti in
usmiljenja, leto sprave in odpuščanja.

Spreobrnjenje je potek, s katerim se
moramo resno spoprijeti, se ga zavestno
okleniti, če hočemo spremeniti podobo svoje notranjosti. Sveto leto nam
ponuja veliko možnosti, da bi napravili iz sebe nekaj novega, drugačnega,
boljšega.

Ob Božji besedi, ki jo bomo poslušali v postnem času v cerkvi ali brali
doma, ter ob drugih vabilih in spodbudah, se bomo čutili naravnost od
Boga nagovorjeni, da bomo naredili to in ono dobro stvar pri sebi, pri svo-
jem delu, v svoji družini, v stiku s sorodniki, z drugimi ljudmi, morda
kakšno dobro stvar v korist vse slovenske skupnosti ali župnije.

Zaupajmo v moč Božje milosti s svojo dobro voljo, v svoje sposobnosti ter v
še neizrabljene in skrite moči, ki so v nas.

Eden od predlogov na prvem zborovanju slovenske sinode je bil, naj eden od
pomožnih škofov postane škof za Slovence po svetu. Zato smo škofje na seji
v Mariboru, 17. januarja 2000, sklenili, da to službo prevzame ljubljanski
pomožni škof msgr. Alojz Uran.

V desetih letih, kar sem bil kot narodni ravnatelj odgovoren za Slovence po
svetu, sem obšel vse dežele, kjer žive naši dragi rojaki. Med vas sem prihajal
za birne in druge slovesnosti ter različne obletnice slovenskih katoliških
misij. Med vami sem se vedno dobro počutil. Če sem le mogel, sem se rad
udeleževal sestankov Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in
pastoralnih delavcev v Zahodni Evropi. Tam sem vedno poročal o stanju
Cerkve doma, veliko poslušal in se pogovarjal.

Za vse dobro, ki sem ga prejel od duhovnikov in vernikov v tem času, zlasti
za vse vaše darove za škofijsko gimnazijo in dijaški dom v Vipavi, se vam
prav pristočno zahvaljujem. Ostanimo povezani med seboj s plemenito misli-
jo, z dobro besedo, z molitvijo in medsebojno pomočjo.

Svojemu nasledniku, škofu Uranu, želim v novi službi dobrih sodelavcev,
novih duhovnikov, pravih odločitev, da boste Slovenci po svetu lahko ohran-
jali zvestobo Bogu in domovini. Bog vas živi!

Metod Piriš, koprski škof

Vsaka umetnost ima v sebi nekaj duhovniškega

Jezuitski pater Marko Ivan Rupnik, umetnik, ki je v Vatikanu mozaično poslikal papeževo kapelo Odrešenikova mati, in letošnji dobitnik Prešernove nagrade

Pater Marko, kaj je zate umetnost?

Umetnost je poseben izraz človeka, ko uspe razkriti stvarnost in pokazati na stvari, ki se s prostim očesom ne vidijo vsak dan. Namen umetnosti je pokazati na organizem. Človek doživi določeno bolečino, v kateri trpi. In tudi v tej bolečini je skrita žila, po kateri, če hočemo, lahko priteče življenje. Umetnost je torej ta moč, ki pokaže, kako je življenje notranje povezano. Zame je umetnost predvsem sposobnost kako v čisto določeni stvari lahko vidim tudi nekaj drugega, kar gre nad to preprosto materijo, ki se kaže na zunaj.

Obnova papeževe kapele Odrešenikova mati je vsekakor enkratni dosežek v zgodovini slovenskega naroda. Kako si sprejel nase to breme umetniškega ustvarjanja na tako svetem mestu?

Sam sem bil tako globoko prežet s tem delom, lahko rečem, da sem bil v vrtincu umetnosti, da se najprej sploh nisem zavedal odgovornosti in veličine stvaritve. V določenem trenutku se znajdeš v vrtincu življenja, v življenjskih koordinatah, ko čutiš, da moraš stopiti na plan, ko čutiš, da je prišla tvoja ura. To sem čutil globoko v sebi. To je kot poklicanost v življenje ali sprejetje življenjskega poklica. Ko sem končal z delom, sem imel občutek, da sem zares končal to, kar sem moral. To je preprosto tako in drugače ne morem izraziti tega, kar sem takrat doživljal v sebi.

Kdo je s tabo sodeloval in kaj takšno delo (čisto praktično) spremlja?

Z mano je najprej sodeloval ruski umetnik Kornoukov, kateremu sem zaupal glavno steno v kapeli. Skupaj z mano na steni pa je delalo več umetnikov (štirje asistenti, med katerimi sta bila tudi Barbara Ravnikar iz Ljubljane in Jožko Zajc, mladi jezuit, ki je moral pripraviti ves material). Poleg samega dela na steni smo veliko časa in moči izgubljali z organizacijo, pripravo materiala, čiščenja posodic, v katerih smo imeli "lepilo", priprava hrane - dve leti smo vsak dan jedli kar v kapeli in mikrovalovka je bilo naše edino ognjišče. Prvo načelo organizacije je bilo: "Nikoli ne sme noben asistent biti brez dela". Samo tako

Pater Marko Ivan Rupnik

bomo lahko vseskozi popolnoma posvečeni zaupani nalogi. Vse kamenje smo nasekali na roko, in to je bilo ogromno dela. Vsak kamen posebej je šel skozi posebno obdelavo, čutili smo ga v roki, ga s kladivom kalili (razklali) prav na mestu, kot je kamen hotel sam. Samo tako smo lahko naredili neko celoto, ki po svoji obliki lahko nagovori vsakega, ki jo bo videl.

Lahko na kratko opišeš sporočilo svojega dela?

Bistvena stvar vsebine je notranje navdušenje, da vse izhaja iz Očetove ljubezni. Ta je tako neizmerna, človeka ves čas spremlja, ga ujame, zajame ga do konca, do zadnje njegove celice. Doseže ga tudi takrat, ko je človek navidez najbolj daleč stran od kakršne koli ljubezni, in ga na koncu časov razodene kot odrešenega ob drugem Kristusovem prihodu. V kapeli je to praktično izraženo v štirih poglavjih:

Podoba novega Jeruzalema, kjer je človek prava Božja podoba, ki živi v skupnosti, zato so tudi angeli predstavljeni v trojках, kar predstavlja skupnost.

Druga stena kaže na sestop ali spust Boga, njegove Besede, na zemljo - ponižanje. Vsi prizori kažejo, kako se

Bog poniža, se spusti na zemljo k človeku, Bog se usede k mizi skupaj z grešnikom. Poudarek je na ponižanju Boga.

Tretja stran je odgovor na vse to. Kaže na povišanje človeka, na vzpon grešnika k Bogu. To je stena človeškega "poboženja". Človek se po Jezusu ob vnebohodu vrača k Očetu. Nad njimi bdi Sveti Duh in rodi se prva Cerkev. K Bogu se vračamo v moči Svetega Duha. Sveti Duh pomeni vnovičen udar ljubezni v svet grešnika. Cela ta stena je posvečena zgolj ljubezni. Človek postaja zares podoben Bogu, ko se uresničuje v njem.

Zadnja stena pa kaže na zadnji Kristusov prihod. Spet se pojavi Kristus, ki človeku ponudi roko. Vsi tisti, ki so se odločili, da sprejmejo to roko, postanejo del te neizmerne ljubezni.

Današnji čas je neizprosno, ne znamo več opazovati, kaj šele da bi razmišljali. Ti svetu ponujaš podobe, ki imajo velike oči, žive barve, nesimetrične obraze ... Kako lahko s takimi podobami uspeš?

Globoke stvari so v bistvu najbolj preproste. Sam sem porabil ogromno svoje življenjske moči, da sem lahko

prišel do tega spoznanja. Ko si mlad, te zanima vse in hočeš povedati vse. Potem pa počasi spoznavaš, kaj je zares pomembno in kaj je čisto obrobno, morda celo zanemarljivo. Na svoj način moraš kot umetnik imeti tudi pogum, da greš zavestno proti modi, prosti okusu, ki trenutno vlada v svetu. Namesto tega lahko ponudiš vse bogastvo modrosti, ki je skrita v čisti preprostosti Božjega stvarstva. Vse je samo del velike Božje ljubezni in kot tako jo moramo tudi sprejeti.

Pred kratkim te je slovenski časopis Delo imenoval za osebnost leta v Sloveniji, prejel pa si tudi Prešernovo nagrado. Ali se ti ne zdi čudno, da te mnogi opazijo šele zdaj oziroma, da te na neki način izkoriščajo?

Da so me mnogi v domovini spoznali šele zdaj, vsekakor ni moja krivda. Moj namen ni v propagiranju samega sebe, ampak vedno imam pred očmi samo svoje delo, ki ga moram opraviti brezhibno, kot sem v tistem trenutku sposoben. Da sem bil izbran za Slovenca leta oziroma, da sem dobil Prešernovo nagrado, vse to je bilo zame eno samo veliko presenečenje. Vse pa, kar se dogaja okoli tega, razni napadi in podtikanje, pa ni več moja skrb in me

niti ne zanima. Vem samo to, da sam z nobeno izjavo, ki sem jo dal v javnosti, nisem izzval teh napadov. Vedno sem pošteno povedal, kaj mislim. Vsaka stvar se lahko izkoristi za slabo, če imaš v sebi slabe namene. Tudi Kristus, ki je bil Bog, je bil deležen podtikanja in sramotjenja. Očitno resnica boli v vseh časih in nekaterim pač ne da miru.

Pred časom si svoja dela razstavljal tudi v Rusiji. Kako so tvojo duhovnost sprejeli sredi nekdanje trdnjave komunizma?

Zanimivo je bilo zlasti to, da še tik pred samo razstavo nismo vedeli, ali razstava dejansko bo - bila je v narodnem državnem muzeju v Peterburgu. Ko pa je do razstave dejansko prišlo, je bil odmev v ruski javnosti zelo velik. Rusi, to je ogromen narod in je težko reči, kako so to dejansko oni občutili. Razumeti en narod je včasih zelo težko, razumeti, kaj si misli sam Rus oziroma kaj si misli njegova prostrana duša, pa je že skoraj nemogoče. Mislim, da je v Rusih vedno določen občutek za poduhovljeno. Ko Rusi začutijo, da je to njihova duša, potem so neizmerni v svojem podoživljanju. In tudi sam, moram priznati, sem na koncu imel zelo lep občutek o sprejemu moje umetnosti v ruski duši.

Kako doživljaš svoje izseljenstvo oziroma kaj ti danes pomeni domovina, v katero se tolikokrat vračaš in jo spet znova zapuščaš?

Domovino vedno nosim s seboj, ne doživljam je geografsko. Moja domovina, moje korenine so vedno v meni in so del moje osebnosti. To je tisti moj notranji temelj, izhodišče, iz katerega izhaja vse moje razmišljanje, doje-manje stvarnosti in umetnosti. Kjerkoli delujem, vsi vedo,

Po končanem delu je bil sveti oče vidno navdušen.

Vse kamenje smo ročno klesali.

da sem Slovenec, pa čeprav tega ne razlašam na veliki zvon. Ljudje to preprosto začutijo, in to jih na neki način tudi bogati.

Si duhovnik, teolog, mislec, umetnik, slikar... Kako bi se opisal? Kako vse to združuješ?

Vse to je v meni združeno zelo organsko in tudi zelo preprosto. Poslanstvo duhovnika in umetnika, vse to je dejansko tudi pri drugih del ene celote. Vsak duhovnik je tudi umetnik in vsak umetnik mora v sebi imeti tisto duhovno razsežnost, ki je tako potrebna za vsakega duhovnika. Že Evdokimov pravi, da ima vsaka umetnost v sebi nujno tudi nekaj duhovniškega. Obe stvari obravnava neko preobrazbo, sta del stvarjenja, preoblikovanja te stvarnosti. Vrhunec pa lahko dosežeš samo tako, da to dvoje udejaniš v življenju. Samo tako te življenje lahko zgrabi in lahko zaživiš tisto prvobitno celoto.

Kako je sveti oče pokomentiral tvoje delo?

Bil je izredno vesel in to je tudi meni v največje zadovoljstvo in obenem tista temeljna nagrada. Rad bi poudaril, da je svoje navdušenje najprej izrazil že s tem, ko mi je zaupal tako veliko in pomembno delo, kot je poslikava njegove kapele Odrašenikova mati. Kot krona vsega pa je bil izraz na njegovem obrazu, ko sem ga videl,

kako je bil vesel in obenem hvaležen, ko si je ogledal končano poslikavo.

Ali se ti ne zdi, da si morda bil izbran tudi zato, ker si Slovan, ki vidi krščanstvo v drugačni luči kot sodobni zahodni umetniki?

Tudi to je bil eden izmed razlogov, ker sem lahko kot Slovan umetniško izrazil njegovo tezo o Cerkvi, ki diha z obema deloma svojih pljuč, z vzhodnim in zahodnim delom. Obe krili pljuč pa predstavljata tisto prvobitno enost Kristusove cerkve. Tukaj sta se srečala vzhod in zahod sveta, dve tradiciji, ki peljeta v isto smer.

Kaj načrtuješ za prihodnje? Naročil ti najbrž zdaj ne primanjkuje?

Bolj kot načrtovanje prihodnjih stvaritev se mi zdi pomembno ohraniti tisto temeljno držo, da si vedno na razpolago, ko te pokliče nov izziv. Odgovoriti na trenutni klic je dosti bolj pomembno kot vse načrtovanje. Naročil je res zelo veliko, toda mislim, da se bom zdaj najprej umaknil v svoj atelje v Rimu in nadaljeval svoje poslanstvo.

Kako se je po tvojem mnenju odzvala domovina. So te sprejeli, so spoznali bistvo ali bolje sporočilo tvojega dela?

Mislim, da je bil odziv zelo pozitiven. Navkljub mnogemu žurnalističnemu pisanju in nekaterim podtikanjem sem bil v glavnem zelo dobro sprejet. Vtis imam, da so me rojaki razumeli in spoznali sporočilo, ki je tudi del slovenske kulture. Vsi deležimo na istih koreninah in to preprosti ljudje, tudi rojaki v domovini, znajo uvideti. Prebral sem tudi nekaj zelo dobrih znanstvenih tekstov, ki so tudi strokovni javnosti podali pravo informacijo. Na splošno sem kar zadovoljen.

Eden izmed razlogov za zadovoljstvo je najbrž tudi nabito polna draveljska cerkev, ko si z diapozitivi predstavil svoje delo.

Drži. To srečanje je bilo predvsem ganljivo in enkratno. To je dokaz, da so ljudje sprejeli mojo govorico in jo na neki način sprejeli za svojo. Razumeli so moj jezik in kaj si umetnik lahko želi še boljšega. Bilo je pretresljivo in ganljivo, koliko ljudi se je zbralo na enem mestu, predvsem pa s kakšnim spoštovanjem, celo religioznem molkom in zbranostjo so spremljali predstavitev.

Pogovarjal se je Ljubo Bekš

Foto: AMENDOLA

© Liberia Editrice Vaticana

PREŠERNOVA NAGRADA

**za mozaično poslikavo
kapele Redemptoris Mater**

V mozaični poslikavi kapele Odrašenikove matere v Vatikanu se je akademski slikar pater Marko Rupnik kot velik poznavalec vzhodnega krščanstva simbolično oprl na bizantinsko likovno in duhovno izročilo in nanj cepil ekspresivnost sodobnega likovnega izraza. Zato njegova poslikava ni historični posnetek, marveč starodavno dediščino suvereno preraja z ustvarjalnim pogumom in otroško vero ter vanjo vnaša avtorjevo osebno izkušnjo in milenijsko zazrtost v skrivno prihodnost, ki jo med motivi najbolj jasno naznanja Kristusov drugi prihod na vzhodni strani kapele.

Ritmčno razgibani žareči slap živo barvitih figuralnih svetopisemskih vizij, vpetih v abstraktno, celoto povezujočo mozaično osnovo, s svojo izraznostjo nagovarja tudi gledalca, ki ni poučen v večplastnosti vseh vanj vtkanih teoloških pomenov. Obiskovalca kapele optimistično oblije utripanje podob, ki priklicujejo v zračni prostor onstransko vizijo, v kateri se srečujejo pogledi davnih očakov in predstave sodobnega ustvarjalca. V intenzivno življenje pa stene, obložene s 660 kvadratnimi metri mozaikov, prebuja že sama v večnost zazrta kamnita likovna tehnika, ki se kot posebna vrsta izrazito avtorskega mozaika spreminja v poetično krhko reliefno tkivo in izpoveduje, da pod ustvarjalnimi rokami slikarja teologa teži vsa materija k duhovnemu izrazu. Poslikavo je avtorju priklicala njegova upodobitev Kristusa, ob katerem ga je naročnik papež Janez Pavel II., sam slovanski umetnik, prepoznal za pravega avtorja, ki naj bi bil ob prelomu tisočletij pridružil znamenitim vatikanskim umetninam likovno utelešenje vzhodnih virov krščanstva. Rupnik je to idejo uresničil z avtentičnim navdihom in s tem vpeljal v vatikansko središče slovensko umetnost. Zato je njegova dragocena umetnina za nas tudi izjemnega nacionalnega pomena.

PREDALEČ

"Ne hodi predaleč!" je Pavla še zaklicala Tomažu, ko je odhajal skozi vhodna vrata. "Predaleč? Kaj to sploh je - predaleč? Kot da bi "predaleč" pomenilo nekaj, kar človeka ogroža. Lahko pomeni predaleč od doma, predaleč v razmišljanju, predaleč v samoti, predaleč v hrupu velemesta, predaleč v iskanju sebe ali v iskanju drugega, predaleč v iskanju Boga. V iskanju Boga? Je to tudi lahko predaleč? Neumnost! Saj je Bog tisti, ki mi je najbližji. Toda, toda nisva z Bogom vedno na isti valovni dolžini. Bog je včasih tako zelo drugačen.

Zato mi je takrat zelo, zelo daleč. Ne vedno. Včasih pa so trenutki, ko se mi zdi, da ga preprosto ni. Ni ga ne tu ne blizu ne daleč. In takrat moram iti zelo daleč, da ga znova doživim. In ko tečem miselne maratone ter prehodim kilometre in kilometre poti ter pločnikov, nenadoma obstanem. Ozrem se nazaj. Da nisem morda šel predaleč? Da me Bog morda ni čakal že kje na začetku ali na sredi poti ter mi želel reči, da je tu, da me čaka. Toda meni se je tako mudilo teči za njim, da sem šel preprosto mimo. Sploh ga nisem opazil. In tedaj se zavem, da sem šel predaleč. Lepo! In kaj zdaj? Me je Bog čakal jutraj, ko so se slapovi jutranje luči zlivali skozi okno? Je v prebujanju dneva razodeval neskončno privlačnost svoje lepote? Me je čakal takrat, ko sem skušal doumeti resnico Solovljeva ali sporočilo, ki ga je v Demianove besede položil Herman Hesse? Morda pa me je čakal takrat, ko je sosedova Marjetka pritekla s šopkom zvončkov ter mi jih podarila z iskricami v očeh? Saj ne moreš, da je ne bi imel rad. Me je Bog čakal v tisti čisti in in odprti otroški ljubezni? Je šlo danes res vse to že mimo? Vse to čakanje Boga, ko ga nisem niti opazil?" Tomaž je obstal sredi poti. "Predaleč? Sem šel že predaleč? Za Boga ni ne predaleč ne preblizu ne prepozno, ne prezgodaj. In? V resnici grem predaleč vsakokrat, ko ga hočem dohiteti. Vedno mislim, da moram nekam iti, nekaj storiti ali vsaj spremeniti, da bi začutil Boga blizu sebe. Vse skupaj je mnogo bolj preprosto. In zato tudi lepše. Bog kot Sveta Trojica ni le Oče, Sin in Sveti Duh. Bog je trojica tudi kot Lepota, Resnica in Ljubezen. Lepo, lepše, najlepše - je enako Bog. Vsako srečanje in doživljanje lepote je tudi srečanje in doživljanje Boga. Resnica, višja resnica, najvišja resnica - je enako Bog. Vsako učenje, študij, raziskovanje, vse, v čemer iščemo resnico, je iskanje in srečanje z Bogom.

Ljubezen, večja ljubezen, največja ljubezen - je enako Bog. V vsaki ljubezni, ki jo dajemo ali prejemamo, se srečujemo tudi z največjo ljubeznijo, z Bogom. Vse je tako lepo, tako resnično in tako polno ljubezni.

Vse nam je že dano. Nikamor ni treba hiteti. Treba je le videti vse te drobce lepot, ki se zlivajo v eno samo lepoto. Treba je le doživeti, da z vsakim novim spoznanjem odkrivamo drobec neizmerljive Resnice. In treba se je osrečiti z doživetjem, da z vsako ljubeznijo postajamo eno z najboljšo popolno Ljubeznijo.

Tomaž je bil vesel misli, ki so se mu porajale v srcu. Kar na glas si je rekel: "Življenje, kako si lepo. Kako osrečuje. Takšno si kot sončna pomlad, ki nikoli ne mine."

Jože Urbanija

Maksimilian Avguštin iz Duisburga:
"Pozdrav vsem mamicam za materinski dan."

ZNAMENJE KRIŽA

Ko obiskujem osnovne šole, da bi se seznanil s tamkajšnjim veroukom, pogosto vprašam, kaj pomeni znamenje križa. Temu sledi največkrat bolj ali manj mučen molk. Končno vzamem s klopi veroučni zvezek kakega učenca in pokažem razredu prednjo stran ovitka. Kaj je na njem napisano? Ime, vsi zavpijejo. Zakaj ime? Da vsakdo ve, čigav je ta zvezek.

Zdaj je čas, da začnem katehezo o znamenju križa.

Kristjan si dela znamenje križa na čelo, usta in prsi. To

pomeni, da hoče pripadati Bogu - Bogu Očetu, Sinu in Svetemu Duhu. Ob koncu vprašam otroke, ali bodo odslej vedno mislili na to, kar smo zdaj skupno premišljevali. Otroci to potrdijo iz globokega prepričanja, toda vsi vemo, koliko skritih in očitih sovzgojiteljev zopet izrine to, kar je verskega, iz vsakdanjega življenja.

Na poti po starem delu Rima sem pred leti videl neko afriško kristjanko, ki si je z neke vrste šminko naredila križ na čelo. Duhovnika, ki me je spremljal, sem vprašal, ali ve, kaj to pomeni. Rekel je, da je žena ena od mnogih v Rimu živečih beguncev iz Etiopije. Ti ljudje da so vse izgubili, razen svoje vere.

Pri krstu in pri birmi se krstnemu in birmanskemu kandidatu naredi znamenje križa na čelo. To pomeni, da kandidat pripada Kristusu, in tudi javno naj bi se h Kristusu priznaval. Pri mnogih krščencih in birmancih se zdi, da se ta, s svetim oljem narejeni križ, ne le zunaj, temveč tudi znotraj kmalu posuši. Pri drugih pa postane simbol vere, ki vedno bolj postaja človekova last.

Mnogi mladi ljudje nosijo tudi danes križ na traku ali verižici na prsih. Včasih je to samo izraz mode. Pogosto pa je izpoved, nositi javno križ, ki mi ga je podarila mati, prijatelj ali sem ga prinesel s seboj iz Rima, Assisija ali Taizeja, **pomeni, da sem kristjan, da skušam vzeti vero resno.**

“Kaj bomo vzeli s seboj na beg?” je vprašal tik pred katastrofo druge svetovne vojne nemški pisatelj Theodor Haeckher. In sam si je odgovoril: “Vzeli bomo s seboj križ, ki ga še vedno lahko naredimo, preden bomo pokončani.”

Iz takega spoznanja so kristjani od nekdaj darovali svojim otrokom pri krstu blagoslovljen križ, da bi ga nosili na prsih na vseh poteh in v vseh zablodah življenja. In v starosti so si za smrtno uro pripravili križ umirajočih: Glejte les križa, na katerem je viselo zveličanje sveta.

Pri glavnem bogoslužju zadnjega avstrijskega katoliškega shoda je bilo razdeljeno med udeležence več sto tisoč majhnih kovinskih križev. Nekaj sto tisoč jih je bi-

lo potem še dodatno naročenih.

Od tedaj dalje visijo ti križi v mnogih avstrijskih stanovanjih kot znamenja vere.

Dokler ta znamenja ne bodo izrinjena iz javnega in zasebnega življenja ljudi naše dežele, toliko časa bo tudi vera imela oblikujočo moč.

(Iz knjige *krškega škofa E. Kapelarija Znamenja*)

MLADI SLOVENSKI IZSELJENCI MED SEBOJ

Zadnjo soboto v januarju je bil slovenski župnijski dom v Münchnu poln mladih. Na srečanje nekdanjih učencev slovenske župnijske šole jih je od 250 prišlo nekaj nad 70. Vsi seveda niso mogli priti. Nekateri so se opravičili, ker jih vežejo poklicne ali druge dolžnosti, nekateri niso dobili obvestila in vabila, ker ni bilo mogoče dobiti njihovih naslovov, nekateri so se morda tudi nekoliko "ustrašili" takšnega zbora, ker niso mogli presoditi, kaj to bo.

Bilo je enkratno ali v žargonu mladih "super", pa še nekaj teh besed so uporabili, ko so ocenjevali svoje popoldansko bivanje v našem centru. Srečanje so dobro pripravili požrtvovalni posamezniki iz njihovih vrst. Brez teh, ki danes dejavno sodelujejo v slovenski misiji, bi pač to srečanje ne moglo nastati in bi ne bilo takšno, kot je bilo.

To razmišljanje noče biti poročilo, ampak želi izpostaviti nekaj poudarkov, ki so jih čutili in izrazili na srečanju udeleženci sami. Nekaj pa jih je našel in jih zapisal pisec.

Zahvali za požrtvovalne sodelavce pri pripravi srečanja se je sama po sebi ponujala misel, ki jo je izrekel župnik Marijan v nagovoru, da namreč **brez sodelovanja mladih faranov ni mogoče ničesar izpeljati tako, da bi bili njihovim vrstnikom v veselje in pomoč.**

Mladi so na tem srečanju odkrivali tudi moč skupnosti. Ta bo še močnejša, ko bo sodelovalo še več vrstnikov. Čas ni problem, se ugotavljali v pozni večerni uri najbolj vztrajni, saj je treba le doživeti uspeh takega srečanja, pa je ves napor in vse skrbi pozabljene, ostane le še veselje nad tem, da smo se zadeve lotili in jo izpeljali.

V tem krogu je bilo izpostavljenih več tem in vprašanj v zvezi z mladino druge generacije v fari, po Nemčiji in po svetu. Zanimiva izkustva o pregovorni slovenski prilagodljivosti tujemu svetu so prihajala na dan predvsem ob vprašanjih uporabe slovenskega jezika med mladimi. **Pozornost so pritegnili argumenti za vračanje v Slovenijo tistih, ki so se za to odločili pred leti sami ali po svojih starših.** Premlevali so tudi, kaj pomeni jezik mlademu človeku, kaj je domači jezik, ki ga med seboj pogosto ne uporabljajo več, ga pa govorijo s svojimi starši in sorodniki, in kaj pomeni tuji jezik, ki ga uporabljajo v svojem okolju in večinoma med seboj in ga seveda predvsem najbolje poznajo in se v njem najlažje izražajo.

To in še nekaj drugih tem je spontano prišlo na dan v tem pogovoru. Vsekakor se je čutilo, da so mnenja prihajala iz izkušenj, ki jih imajo mladi. In to je dajalo pogovoru verodostojnost.

Zdi se, da bi bilo treba še večkrat najti čas za tovrstne odprte pogovore, da bi iz izkušenj izpeljali tudi nekaj splošnih priporočil, kako lahko slovensko versko in kulturno zavest živi danes mlad Slovenec, potomec slovenskih staršev, zunaj meja Slovenije.

Ta tema, o kateri smo pisali v februarjski številki naše revije, se ne ujema le z dogodkom v Münchnu, ampak tudi z izkušnjami s podobnih srečanj za mladino, ki so pogostejša, kot bi kdo mislil, tudi na drugih slovenskih farah v Nemčiji in po vsej Evropi.

Povabilo mladim, da preberejo članke o njih samih v NL in nanje **odgovorijo s svojimi spoznanji in mislimi,** se nam zdi na mestu. Objavili jih bomo na straneh župnijskih glasil in v okviru mladinske tematike tudi v reviji Naša luč.

Vabimo vas k sodelovanju in sooblikovanju naše revije.

J. Pucelj, urednik

Pazi, pristajam na Švedskem.

JUTRANJICE ZA SLOVENIJO

Ob deseti obletnici slovenske državne osamosvojitve je izšel roman Alojza Rebule Jutranjice

za Slovenijo. V tem romanu se dotakne usode livorskega župnika, ujetega v vrtinec sedemdesetih in osemdesetih let, ko se je socializem že toliko utrdil, da se je lahko delal "prijaznega", čeprav ni v ničemer popustil svojega primeža nad ljudmi in njihovo usodo. **V Bernanosovem stilu nas popelje skozi čas, ko smo veljali manj kot nič, ko naš narod ni kopnel le zaradi splava in nizke rodnosti, ampak tudi zaradi emigracije.** Livorski župnik se ozira na tiste čase že iz samostojne Slovenije. Čas je zabrisal marsikatero rano, a na začetku se še spomni, kako ga je po revoluciji zasliševal udbovec. Za dobrohotnega duhovnika so bili tisto lunini časi. Sprašujem se, če ta župnik le ni bil prevelik optimist. Ali se ti časi ne zarisujejo tudi na obzorju samostojne Slovenije? Med luninimi časi in našimi je podobnost. Še vedno gre za legitimnost in pravnost.

Leto 1948. "Tisti udbovec se je šel z mano intelektualca, z navajanjem Avgušтина in Ušeničnika. Šlo mu je za to, da mi odpre 'horizont', kot je pravil. Do danes sem si zapomnil kratko lekcijo: 'V socializmu nimamo buržoazne delitve oblasti na zakonodajno, sodno in izvršno. Socializem je to presegel. Sodniki sodijo, kar odločimo mi. Od vas je odvisno, kako se bo zadeva iztekla. Od vašega sodelovanja. Mnogi duhovniki sodelujejo.' V neumni prostodušnosti sem rekel: 'Čemu pa imate sodnike, če že sodite vnaprej sami? Ni to potrata za državo?' Od vsega, kar sem rekel, mi je moral tisto najbolj zameriti."

Leto 2000. Na strankarskopoličnem odru je čedalje večja gneča, vrstijo se dogodki in zasuki, napovedi in obljube, obtoževanja in kar še spada k folklori v volilnem letu. Vendar letošnje volitve ne bodo takšne, kakor so bile doslej. **Vse stranke se namreč zavedajo, da nov parlament ne bo legitimen, če ne bo izvoljen po večinskem sistemu, ki je zmagal na referendumu.** Slovenija je kot pravna država še na trhlih nogah in je zanjo absolutno nujno, da spoštuje svojo zakonodajo in se ne igra s svo-

jim pravnim redom, če noče izgubiti še tisto malo ugleda, ki ga na tem področju uživa.

Zaenkrat so odprte vse možnosti, ker je zakon o volitvah po večinskem sistemu vedno znova v parlamentu. Kontinuiteta ga je večkrat zavrnila, čeprav se Drnovšek zavzema zanj. **V kontinuiteti nastaja razpoka: na eni strani je skupinica okrog Drnovška, ki zagovarja pravno državo, na drugi pa Kučanova množica, ki se na pravnost poživlja.** Če Drnovšek ne bo dobil dovolj somišljenikov v LDS, se lahko uresniči najbolj črn scenarij, in sicer, da kontinuiteta s Kučanom na čelu izvede nelegitimne proporcionalne volitve, se razglasi za zmagovalko in uvede diktaturo "narodne rešitve". Ena od neznank je, ali se Kučanovi interesi ujemajo s kontinuiteto ali ne. Več dejavnikov kaže, da se. Tak je ponoven poskus diskreditacije Janše prek Mogetove komisije o nakupu orožja med osamosvojitvijo, ko je šlo za obstati ali propasti. Ker pa imata tako Kučan kot kontinuiteta Janšo za edinega resnega nasprotnika, **sta pripravljeni umazati osamosvojitev**, da bi ga zrušila. V to smer gre Desusov (upokojeni komunistični kadri) poziv Kučanu, naj ustanovi svojo stranko in prevzame oblast. Če bo LDS še naprej zavračala nov volilni zakon, potem lahko sklepamo, da so se že domenili za tak razplet volitev. V tem primeru lahko pričakujemo, da se bodo oglasili še "intelektualci", ki so že napadli Drnovška, ker je poskušal skleniti sporazum s Svetim sedežem, in bodo za Kučanovo stranko. **Ne gre pozabiti, da so med temi "intelektualci" v večini bivši udbovci in jugotrgovci.**

To črno varianto lahko prepreči le nova volilna zakonodaja. Janša in Peterle stavita na to možnost in sta sklenila koalicijsko Slovenijo. Podobnik še taktizira in igra na obe karti: mogoče bodo volitve po starem, morda po novem. Dokler to ni jasno, bo hodil sam. Drnovšek računa z večinskimi volitvami in se trudi, da bi mu "njegova" LDS sledila.

Če bo nova volilna zakonodaja sprejeta, bo storjen velik korak k demokraciji in pravni državi, vsi upi za razvoj Slovenije bodo dovoljeni. To bo potegnilo za sabo tudi pluralizacijo medijev, spodbudilo nastajanje civilne družbe in omogočilo demokratično razpravo, kjer je vsak pogled dobrodošel in drugače mislečih nimajo po komunistično za sovražnike, ampak za dobrodošle sogovornike. Bodo za "luninimi leti" le prišla sončna? Že deset let tako med upom in obupom, nočjo in dnevom... zora, ki se ne prevesi v dan, čas, ko je treba moliti jutranjice za Slovenijo.

Drago Ocvirk

LETO ODPUŠČANJA IN SPRAVE

Leta 1953 je imela neka država v tujini 44,3 milijarde nemških mark dolgov, ki jih ni mogla odplačati. Gospodarsko si še dolgo ne bi opomogla in socialne razmere bi postajale neznosne. Toda tej državi so tisto leto odpustili 29,8 milijarde dolgov, za ostalih 14,5 milijarde pa so bile zelo znižane obresti in roki za odplačevanje precej podaljšani. Leta 1960 je bila dežela rešena dolgov. Ta dežela se imenuje Zvezna republika Nemčija.

Bog nam daje v SVETEM LETU priložnost odpuščanja - popolnega ali delnega odpustka.

Če poromamo do svetoletne cerkve (1) in tam molimo po namenu svetega očeta (2), opravimo spoved in se udeležimo sv. maše ter prejmemo sveto obhajilo (3), lahko prejmemo popolni ali delni odpustek.

Ker vstopamo v postni čas, pogledjmo, kakšno vlogo ima ZAKRAMENT SPRAVE. V zadnjih desetletjih je - vsaj v zahodnih deželah - osebna spoved že zelo pozabljena. Vendar je za prejem popolnega odpustka potrebna tudi vredna - iskrena - zakramentalna spoved. Ni dovolj biti pri kakšnem spokornem bogoslužju (s skupno odvezo) - brez osebne spovedi.

Za dobro spoved pa je potrebno pet stvari:

Izpraševanje vesti; vest je kot glas - občutek, ki nam pove, kaj je dobro in kaj je slabo. Vest je kot kompas, ki mornarju kaže smer.

Kesanje; lahko je popolno ali nepopolno. Nepopolno je tedaj, če obžaluješ neko dejanje zaradi slabih posledic oz. iz strahu pred kaznijo.

Trdni sklep; iskren namen izogibati se slabemu,

Izpoved grehov (spoved), pri kateri je treba povedati vse večje grehe oz. grešne navade (tudi število oz. pogostnost slabih dejanj, če pa kaj (nehote) pozabimo, je to odpuščeno.

Pokora; to je neke vrste "terapija", da bi se kristjan vnaprej lažje in bolje varoval pred grehom. Pokora je lahko v obliki molitve, posta ali dobrih del.

Za prejem popolnega odpustka je potrebna ne-navezanost na greh. Če človek poseduje nekaj, kar ni njegovega (stvar ali osebo - npr. civilno poročeni oz. zunajza-

konske skupnosti), ne more prejeti zakramentalne odveze niti svetega obhajila in tako tudi ne popolnega odpustka. Zato je potrebno, kjer je mogoče, te stvari med seboj in pred Cerkvijo urediti, potem pa se znova odprejo "vrata milosti".

Greh prinaša vedno s seboj posledice, to je trpljenje, ki pelje v smrt. Bog pa nam prihaja naproti z usmiljenjem in odpuščanjem, kar prinaša tolažbo, veselje, mir - torej življenje.

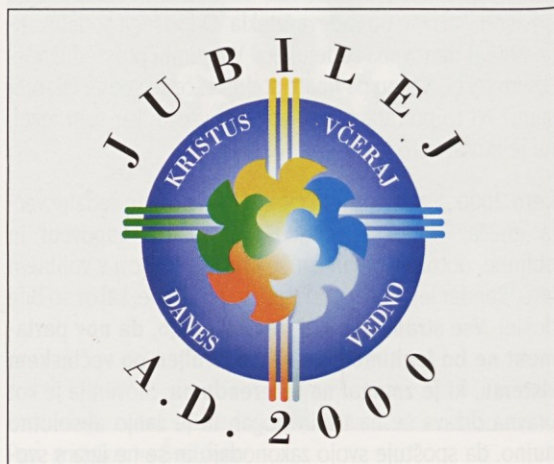
Greha se lažje varujemo, če vemo, od kod izvira. Najprej se pojavi skušnjava, ki lahko prihaja:

1. od hudega duha, ki je nas hoče odvrniti od naše sreče, torej od Boga.

2. od sveta - od naše okolice, kjer hudobni duh že deluje po nekaterih ljudeh. (Skupina delavcev je bila dalj časa na terenu daleč od doma. Nekateri so hodili zvečer po lokalih, se zabavali... Eden pride neko noč ves prestrašen v stanovanje, kjer so stanovali, in pove: Ženska, pri kateri sem bil, mi je na ogledalu s šminko napisala: "Dobrodošel v klubu aids." Njegovo življenje se je popolnoma porušilo...)

3. od našega nagnjenja k slabemu - od poželenja mesa (telesni užitki), oči (lakomnost - grabežljivost - skopost) in napuha (ošabnosti, prevzetnosti). To trojno poželenje pa je izvor sedmerih glavnih grehov: napuh, lakomnost, nečistost, nevoščljivost požrešnost, jeza in lenoba.

J. Šket

+ FRANC ŠEŠKAR**IZSELJENSKI
DUHOVNIK**

Zadnje dni januarja je v Münchnu v devetdesetem letu življenja umrl duhovnik Franc Šeškar. Tu se ga mnogi Slovenci spominjajo, saj je dolga leta prihajal v slovensko župnijo spovedovat, občasno tudi nadomeščat. Drugod po Nemčiji pa ga poznajo najbrž le še redki. Vendar je ta duhovnik opravil pomembno vlogo v dušnem pastirstvu slovenskih izseljencev in beguncev v prvih letih po vojni.

Rojen je bil 16. 7. 1910 v Tomišlju. Študiral je v Ljubljani in bil tam leta 1936 posvečen za duhovnika. Nekaj predvojnih let je deloval v domovini. Med vojno so ga Nemci odpeljali v Dachau. Preživel je holokavst in potem ostal v Münchnu. Tu se je 30. januarja v bolnišnici končalo njegovo življenje.

Pokojni je bil med vojno domobranski kurat. Zaradi zvez, ki so jih imeli domobranski oficirji z zavezniki, je bil osumljen in aretiran. Hudo so ga mučili, vendar niso od njega izvedeli ničesar, zaradi česar je bil odpeljan v Dachau. Tam je duhovno skrbel zlasti za tam zaprte Slovence. Komunistično usmerjeni med njimi so takoj po ameriški zasedbi taborišča ob koncu vojne med ta-

boriščniki zajeli nekaj slovenskih protikomunistov in domobranskih oficirjev in jih pozneje izročili novim povojnim oblastnikom. Američanom so razlagali, da so bili nemški sodelavci. Tudi duhovnik Šeškar je bil na njihovem seznamu, vendar se mu je uspelo za nekaj časa skriti in tako se je rešil.

Prva leta po vojni je v Münchnu skrbel za številne razseljene in deportirane slovenske družine in posameznike po Nemčiji. Postal je prvi delegat za slovensko pastoralo v celotni Nemčiji. Izseljenci in begunci so se prva povojna leta, če so le mogli, vračali v domovino. Tako se je število Slovencev v kratkem času zelo zmanjšalo. Leta 1958 je nastopil službo hišnega duhovnika v samostanu redovnic in ostal v tej službi zvesto do konca. Šele pred nekaj meseci je moral to delo zaradi bolezni opustiti.

Pokojni je bil med Slovenci in domačini znan po svoji izjemni gostoljubnosti in veliki požrtvovalnosti v pastoralnem delu. Kljub grenkim izkušnjam koncentracijskega taborišča in težkim povojnim razmeram v Nemčiji je znal ohraniti neustavljivo vedrino in pripravljenost za pomoč ljudem v vsakovrstnih stiskah tedanjega časa. Ko so prevzeli vodstvo pastore Slovencev po letu 1958 drugi, je le še občasno pomagal v slovenski pastoral. Bogu se zahvaljujemo za njegovega zvestega služabnika, ki je v življenju veliko preстал in v svojem duhovniškem poslanstvu izpričal zvestobo Bogu in ljudem. Nebeški Oče mu bo za vse bogat plačnik.

Slovo od pokojnega duhovnika je bilo v Münchnu. Pokopan pa je v Sloveniji v domačem kraju.

S I N O D A**SINODA NA SLOVENSKEM**

Po prvem zasedanju delegatov iz vseh treh škofij, zamejstva in izseljenstva v oktobru lani se je delo v tajništvu nadaljevalo predvsem z vnašanjem mnenj in predlogov v sinodalno besedilo. Delegati bodo dobili dopolnjeno besedilo v presojno in nadaljnja dopolnila.

V Sloveniji bodo po vseh dekanijah v spomladanskem času pripravili druge dekanijske sinodalne dneve, na katerih bodo lahko verniki premlevali katero od tem, ki jih posebej zanima, in povedali svoje mnenje in predloge. V ta na-

men bo pripravljena posebna knjižica, v kateri bodo strnjeno predstavljene vse teme in dosedanje zamisli in predlogi. S tem besedilom bo šla slovenska sinoda v dialog z vsakim članom Cerkve, ki se zanjo zanima in želi prispevati svoj delež. Tudi slovenski verniki zunaj domovine smo povabljeni v sinodalni proces v Cerkvi na Slovenskem. O možnostih za sinodalni dan v naših izseljenjskih župnijah ali na področjih vas bo obvestila vsaka župnija v svojem glasilu.

Zaključno zasedanje sinode bo oktobra 2000.

ZAPISALI SO ...

Resolucija o slovenskem šolstvu ob prelomu tisočletja

Sedanja šola mora pripraviti mlade na informacijsko družbo 21. stoletja. Znajti se bodo morali v neprestano spreminjajočem se svetu in se celo življenje učiti. Imeti bodo morali trdne notranje vrednote in zaupati sami vase, da bodo lahko uspešno preživel v svetu, kjer nič ni več gotovo in zanesljivo. Žal namesto marksistične vzgoje za "revolucionarne vrednote" šolskim oblastem v svobodni Sloveniji ni uspelo ponuditi sodobnih vzgojnih modelov, ki bi v duhu temeljnih vrednot evropske kulture uravnoteženo razvijali različna področja osebnosti, vzgajali tako k ljubezni in spoštovanju do domovine, kot k strpnosti in sožitju z drugimi.

Mlade se obravnava že skoraj kot dirkalne konje, saj je preveč poudarka na storilnosti, učenci pa se učijo le za ocene in točke. Ure in ure učenja na pamet pač ne bodo pripravile mladih na življenje v informacijski družbi, kjer mora posameznik sam poiskati informacijo in jo ustvarjalno uporabiti pri reševanju problemov. Tako kot pri drugih državah realnega socializma je poudarjeno naravoslovno področje, vzgojni predmeti pa so zanemarjeni. Zato ne preseneča veliko psihosomatskih težav pri mladih, že pri osnovnošolcih se pojavljajo želodčni čir, pogosti glavoboli in slabosti zaradi šole. Težave v šoli so na drugem mestu med vzroki za samomore, ki so v Sloveniji med najpogostejšimi na svetu. Zasvojenost z mamili in nasilnost med mladimi se povečujeta.

V skladu z vrednotami demokracije in spoštovanjem človekovih pravic zahtevamo za starše možnost izbire med različnimi modeli osnovne in srednje šole, ki bodo:

- bolj primerljive z osnovnimi in srednjimi šolami v državah srednje Evrope, s katerimi bo v prihodnje sodelovalo čedalje več Slovencev;
- kot številne šole v Evropi imele več časa za umetniške in praktične predmete, za pogovor o etičnih in moralnih vsebinah in odločitvah, za razvoj zavesti o nacionalni identiteti,
- odvzele staršem breme, da sami razlagajo otrokom tisto, česar v šoli niso razumeli, ob tem pa poudarile sodobne koncepte veselega učenja in učence tudi naučile učiti se.

Svetovni slovenski kongres

Pogled z Bohinjskega kota

Mariborska škofija je internacionalizirala problem Betnave

Ker do začetka februarja Rimskokatoliška škofija v Mariboru od ministrstva za kulturo ni prejela sklepa v zvezi z denacionalizacijskim zahtevkom za vračilo dvorca Betnava, je poslala republiškem pravobranilstvu zahtevek za povračilo škode, ki ga je utrpela zaradi zavlačevanja denacionalizacijskega postopka, hkrati pa je omenjeni problem internacionalizirala. Na ministrstvu pa so povedali, da postopek še teče in ni končan, zato sklepa še ne more biti. Po besedah Mirka Krašovca, ravnatelja škofijske gospodarske uprave, je škodo, ki jo je zaradi zavlačevanja denacionalizacije utrpela mariborska škofija, ocenila posebna skupina strokovnjakov. Odškodnina, ki jo škofija terjaja od države, ni majhna, vendar pa o številkah Krašovec ni bil pripravljen govoriti, ker ne želi, da bi pristojni državni organi zanje izvedeli prek medijev, še preden bodo po pošti prejeli uradni zahtevek. Škofija je začela o zavlačevanju denacionalizacijskega postopka v zvezi z dvorcem Betnava obveščati tudi poslanske skupine in posamezne poslance, ki jih želi seznaniti s tem, kakšno škodo povzroča državi namerno nespoštovanje zakonov. Takšno

izigravanje zakonodaje povzroča veliko gmotno škodo, zmedo in napetosti v državi ter legalizira nepravno državo.

Zaradi takšnega neodgovornega odnosa do zakonov je pri nas propadlo že veliko kulturnih spomenikov. Mariborska škofija je omenjeni primer tudi internacionalizirala. Rimskokatoliška škofija v Mariboru se z vsemi navedenimi aktivnostmi želi upreti anarhiji pri nas ter prispevati k vzpostavitvi pravne države.

Mariborska škofija je zahtevek za denacionalizacijo dvorca Betnava vložila 9. februarja leta 1993. Zahtevek je bil vložen pri ministrstvu za kulturo, ker je bil dvorec Betnava z odlokom skupščine občine Maribor razglašen za kulturnozgodovinski spomenik. Kljub številnim aktivnostim postopek vse do danes ni bil končan. Sredi lanskega decembra je mariborska škofija zagrozila, da bo primer denacionalizacije dvorca v Betnavi internacionalizirala, ker že od konca leta 1996 kljub večkratnim urgencam in dopisom s strani ministrstva za kulturo ni prejela nobenega obvestila ali sklepa v zvezi z denacionalizacijskim postopkom. Škofija se je zaradi zavlačevanja denacionalizacijskega postopka za betnavski dvorec že lani obrnila tudi na varuha človekovih pravic Ivana Bizjaka.

Ljubljanske novice, 4. 2. 2000

REKLI SO ...

MAG 6/5, Marjan Podobnik

Kako ocenjujete zdajšnje stanje v Sloveniji?

Ne razmišljam pesimistično, čeprav sem prepričan, da Slovenija ni tako uspešna, kot bi lahko bila. Če seješ samo pesimizem, ne moreš pričakovati, da bodo ljudje svoje znanje, voljo in energijo namenjali za pozitivne spremembe. Jasno je treba povedati, kaj je narobe, na drugi strani pa priznati tudi svojim političnim tekmečem, da so določene uspehe dosegli, če o tem govorijo dejstva. Sloveniji pa vsekakor škodi, da nove politične sile po uvedbi demokracije niso dlje ohranile oblasti v svojih rokah. Nujen prelom s tistim, kar slabega simbolizira prejšnji sistem, se v Sloveniji še ni zgodil.

Ali je ta prelom še mogoč?

Prelom kot se je zgodil na Češkem po moje ni več realen. Sloveniji žal ni bilo dano, da bi jo v odločilnih letih tranzicije vodil človek, kakršen je na Češkem Havel. Mogoč pa je tisti prelom, da odgovornost za vodenje države za daljše obdobje prevzame politična opcija, ki je bila nosilna pri osamosvajanju Slovenije.

Kmetija na Kozjanskem

"Le čevlje sodi naj..."

Po pesniku Prešernu smo Slovenci poimenovali najvišjo nagrado za umetniške in sprva tudi znanstvene dosežke. V njegov spomin in morda tudi opomin, da se ne bi več ponovila neslavna usoda umetnika, ki ga začnemo ceniti šele, ko leži pod rušo.

Odkar imamo Slovenci svojo državo, podeljuje nagrade upravni odbor, ki ga na predlog kulturnega ministrstva potrdi državni zbor. Tako smo v zadnjih letih že priče otolitvi tudi na tem področju. Samo spomnite se, da je Prešernovo nagrado prejel Zorko Simčič, ki je vrsto let ustvarjal v Argentini, daleč od matice, od koder je bil po drugi svetovni vojni pregnan. Letos naj bi se ta kulturno-politična odjuga nadaljevala. Upravni odbor se je mimo strokovne komisije odločil, da bo za izjemne umetniške dosežke **Prešernovo nagrado podelil jezuitskemu patru Marku Ivanu Rupniku za 600 kvadratnih metrov mozaika v vatikanski kapeli Odršenikova mati**. Da bi nekdo dobil Prešernovo nagrado za sakralno delo, se v Sloveniji še ni zgodilo. Nagrado je sicer leta 1971 dobil slikar in duhovnik Stane Kregar, vendar še z besedo ni bilo omenjeno, da je duhovnik in da je opravil ogromno delo za slovensko cerkveno umetnost. Pater Marko Ivan Rupnik je torej drugi duhovnik v zgodovini podeljevanja Prešernovih nagrad in prvi, ki jo bo dobil za delo, ustvarjeno v nekem sakralnem prostoru, celo v Vatikanu, kjer pred njim ni ustvarjal noben naš rojak, še celo več, tako pomembnega dela na takem mestu ni dobil noben umetnik, ki ni bil Italijan. V Italiji se tako v zadnjih mesecih veliko govori o slovenski umetnosti. Včasih tudi s kančkom zavisti. In ta zavist se je prek meja prenesla tudi k nam.

Zanimivo, da Slovenci ob tem umetniškem podvigu nismo stopili skupaj in se veselili dosežka, ki pomeni tudi svojevrstno potrditev duhovnega potenciala slovenskega človeka. Zanimivo, da nam ni zrasla nacionalna zavest. Zanimivo, da ne zmoremo enkrat čestitati sami sebi in patru Marku, rekoč, to pa je dosežek, ki tudi mednarodno nekaj pomeni.

Ne, Slovence! In, kakor nas je ironično poimenovala druga Prešernova nagrajenka, v zadnjih dneh tekmuje, kdo si bo izmislil bolj neverjetno zgodbo o tem v Sloveniji skoraj neznanem jezuitskem patru, ki mu je z osebnimi zvezami uspelo prelisičiti vatikanske umetnostne mline in nabiti na steno kakšno tono kamenja. Dr. Andrej Medved član umetnostne komisije, ki si kljub vabilu slovenskega veleposlanika v Vatikanu Bonuttija ni hotela

ogledati kapele Odršenikove matere, je zapisal, da pater Rupnik pripada samopašnemu in najbolj nedemokratskemu krščanskemu lobiju, da njegovo delo ne zdrži umetnostnih načel začetka tretjega tisočletja. Pisatelj in publicist Franček Rudolf je zapisal, da krščanska stran ni imela nobenega takega ustvarjalca, kot je npr. Svetlana Makarovič, še več, da ni imela niti takega misleca. Ona da je torej v tridesetih letih dala Slovincem več kot katera koli druga kulturna organizacija vlučno s Cerkvijo. Rupnik je tako le blede senca njene veličine.

Na neki način se torej ponavljajo razmere iz Prešernovega časa. **Je zavist tista, ki žene Slovence, da niso bratu bratje, ampak volkovi?** Omenjeni strokovnjaki so s takim besednjakom in trditvami le prikazali svojo lastno majhnost. Te trditve so tako skragane s pametjo, da lahko dokazujejo le dvoje: ali popolno nepoznavanje ali pa popolno zavračanje vsega, kar nosi krščanski znak.

Po drugi strani pa je univerzitetni profesor Milček Komelj svoje navdušenje nad Rupnikovim delom izrazil v Novi reviji. Akademik Janez Bernik, sicer član upravnega odbora in nekdanji profesor na Likovni akademiji, je v svoji izjavi verjetno najtočneje izrazil dejansko stanje in razkril zamere v slovenskih kulturnih logih. Takole pravi: "Slovenski umetnostni prostor je spričo krivic, ki so se in se še dogajajo, razdvojen in nepotešen, zato tudi večkrat trdosrčen, ujet v politične in osebne interese. Pedeset let je v mnogih primerih oblast z nagradami kupovala in nagrajevala lojalnost ideologiji časa. Spomnimo se krivic, narejenih Francetu Kralju in Stanetu Kregarju...", o delu patra Marka Ivana Rupnika pa pravi: "...v kapeli, drugi po velikosti, takoj za Sikstinsko, je avtorju uspelo ustvariti harmonijo notranjega plašča skozi znamenja krščanske liturgije ikonografije. S tem delom smo Slovenci prišli v prostor sveta, ki je primerljiv s palačami Združenih narodov ali Unesca, kjer so dela Picassa, Miroja, Moora, Kalderja in drugih."

Tisto pa, kar je daleč nad našimi prepiri in zdrahami, je umetnost. Tam je poezija, ki sicer nastaja iz velike bolečine, tam je kopica romanov in slik, tam se sliši glasba. Vse to nas bo daleč preživelo. Čez nekaj let se bomo vsi le še bežno spominjali razprav ob letošnji podelitvi, kot le neke v podzavesti čutimo, da Prešernova pot ni bila lahka. V Vatikanu pa nas bo na Slovenijo in patra Marka Ivana Rupnika spominjala kapela Redemptoris mater, v kateri je pustil toliko svetlobe in toliko ljubezni, da je naše pritlehne razprtije ne morejo umazati.

RO, Jože Bartolj

A N G L I J A

LONDON

Obdobje navadnega bogoslužnega leta med božičnim in postnim časom je bilo letos nekoliko daljše kot ponavadi. Pepelnico tokrat obhajamo šele 8. marca, ko začnemo 40-dnevni postni čas in s tem duhovno pripravo na praznik Gospodovega vstajenja - veliko noč.

Postni čas je čas milosti, čas Božjega učenja in šolanja v ponižnosti. Kristus se je postil štirideset dni, preden je spoznal modrost in začel učiti. Preden je vstal, se je moral dodobra "spostiti" na križu. Da, to je post, ki prinaša modrost, svobodo in vstajenje. Ne toliko post mesa, temveč post mesenosti. Po mesu smo vsi Božji otroci, vprašanje je, ali smo tudi po duhu. "Zakaj naš boj se ne bije proti krvi in mesu, ampak proti vladarstvu, proti oblastem, proti gospodovalcem tega mračnega sveta, proti zlohotnim duhovnim silam pod nebesnim obokom" (Ef 6, 12).

Post je čas urjenja v lastni svobodi, odpovedi samemu sebi, svojim sebičnim željam in samoumevnim zahtevam, ki nam opredajo srce, voljo in duha. Če post ni odrekanje in če darovanje ni težko, je oboje kaj malo vredno. Post nam ničesar ne vzame, temveč nam predvsem daje, nas razbremenjuje. Najprej nam da na voljo samega sebe. Post pomeni to, da damo sebi in svojemu telesu tisto, kar najbolj potrebujemo. Očiš-

čenje nam prinese svobodo, prostost, še boljše preprostost.

OBVESTILO o zamenjavi telefonske pozivne številke

Od zdaj pa do 22. aprila bo London in še nekaj drugih mest (Cardiff, Coventry, Portsmouth in Southampton) dobilo nove telefonske pozivne številke. Naša nova telefonska številka bo: 020 - 7735 66 55. Nova ni le spremenjena pozivna številka (code number), ampak tudi dodana sedmica (7) pred krajevnimi telefonskimi številkami osrednjega Londona (Central London). **Naša telefonska številka bo torej: 020 - 7735 66 55.**

Duhovnik in prof. Jože Plut s škofijske klasične gimnazije Ljubljana Šentvid je v Londonu v katoliški župniji Bow. Med 6-mesečnim študijem v Angliji zaključuje **študijo o duhovni oskrbi vojakov**. Trenutno raziskuje in ugotavlja, kako je z duhovno oskrbo vojakov v britanski vojski, mornarici in letalstvu. O tem ima tukaj na razpolago kar dosti literature. Med raziskovanjem ugotavlja tudi to, da je menda v Evropi slovenska vojska edina, ki še nima urejene te tako potrebne službe. Če Bog da, bo Jože v bližnji prihodnosti eden od prvih vojaških kuratov v slovenski vojski.

Župnijski pastoralni svet (ŽPS) slovenske katoliške misije v Veliki Britaniji bo treba obnoviti po določilih (statutu), ki veljajo v slovenskih škofijah. Omenjeni statut je bil objavljen v Sporočilih slovenskih škofij za mesec februar 2000.

Prve volitve za ŽPS naše misije so bile izvedene decembra 1989 in januarja 1990. Izidi teh volitev so bili objavljeni v Bogoslužnih sporočilih za postni čas 1990 in v Naši luči. Izvolili smo po tri člane ŽPS za London,

Bedford in Rochdale; po dva za Chapel End, Derby in Rothwell ter po enega za Keighly, Aberdare in Bargoed. Malo pred smrtjo Dušana Pleničarja so bile izvedene ponovne volitve, ko je sicer ostalo vse po starem, le da je bil na Dušanovo mesto izvoljen Filip Vidmar. Pozneje volitev ni bilo več, mandat pa je ŽPS-ju podaljševal kar župnik.

Kdaj in kako bomo po določilih slovenskih škofij izvedli nove volitve, se bomo še pogovorili in prosili za potrebne nasvete škofa Alojza Urana, novega ravnatelja za pastoralo Slovencev po svetu, in mgr. Janeza Puclja, delegata slovenskih škofov za dušno pastirstvo naših rojakov po Evropi.

REZKA DERNULC iz Hengoeda (Wales) odšla v večnost

Vse slovenske rojake v Walesu in Angliji je v ponedeljek, 17. januarja, pretresla žalostna vest, da je naša dobra Rezka Dernulc nenadoma odšla v večnost. Tik pred novim letom (30. 12.) so jo odpeljali v bolnišnico v Cardiff (Wales) zaradi možganske krvavitve, ki ji je po dobrih dveh tednih povzročila prezgodnjo smrt.

Pokojna Rezka Dernulc

Rezka je bila rojena 27. januarja 1936 dobrim in vernim krščanskim staršem Žulič iz vasi Oštrc v župniji Kostanjevica na Krki. Že kot devetnajstletno dekle je odšla v Ljubljano, kjer se je izučila za kuharico. V Ljubljani je spoznala Stanka Dernulca, natakarja v hotelu Union. Poročila sta se 18. novembra 1961 v frančiškanski cerkvi Marijinega oznanjenja pri Tromostovju. Kmalu po poroki sta se zaradi komunističnega režima v Jugoslaviji podala na takrat še zelo tvegano in "ilegalno" pot prek meje v svobodo zahodne demokracije. Uspelo jima je priti v Italijo, toda od tam sta bila po desetih mesecih vrnjena. Po 6-tedenskem zaporu v Ljubljani sta se odločila za ponovni prebeg. Tokrat sta se ustavila šele v Franciji. Od tam sta po šestih mesecih odšla na britanski otok, in sicer v Wales, kamor sta prišla 13. januarja 1965 z enajst dni staro hčerko Tatjano. V Walesu so se Rezki in Stanku rodili še trije otroci: Stanko ter Marta in Helena. V zadnjih nekaj letih življenja je bila Rezka neizmer- no srečna v družbi svojih štirih ljubkih in nadvse ljubljenih vnukov.

V petek, 21. januarja, smo se s sv. mašo zadušnico v župnijski cerkvi v Bargoedu z lepim bogoslužjem poslovili od pokojne Rezke. Sveto mašo in pridigo v angleškem jeziku je imel tamkajšnji župnik, Fr. Michael Evans, ob somaševanju slovenskega župnika S. Cikaneka, ki je imel pri sv. maši nagovor v slovenščini. Po sv. obhajilu je sin Stanko številnim žal- jočim in drugim navzočim povedal mamin kratek življenjepis v an- gleškem jeziku. Nato so se vnuki v cerkvi poslovili od ljubljene stare mame s prisrčnimi recitali v obeh jezikih.

Ob slovesu na pokopališču se je od drage Rezke občuteno poslovil njen zet F. Rožman. Sledili so vnuki z recitali, nato pa še slovenski župnik, ki je po molitvi za rajno nagovoril prisotne s sledečimi besedami: "Vsako zadnje slovo doživljamo kot izgubo: človeka, njegove dobrote, skrbi, ljubezni. To čutimo tudi danes, ko se ob grobu poslavljamo od naše dobre Rezke, zveste žene Stanka Dernulca, matere njenih otrok in stare mame svojih ljubljenih vnukov.

V tem prevladujočem občutju izgube - ko bi se človek morda kar prerekal z Bogom - sv. Pavel poudarja drugo resnico. Resnico, ki dopolnjuje in dviga naše občutje izgube: Če je Bog za nas, kdo je zoper nas? Lastnemu Sinu On ni prizanesel, ampak ga je dal za nas vse. Kako nam torej ne bo v Njem tudi vsega poda- ril? Nebeški Oče je utrpel izgubo svojega Sina, da bi nam z njim in v Njem vse podaril!

Kaj vse je podaril pokojni Rezki, smo lahko videli in občudovali v njenem življenju: njeno skromnost, delav- nost, izredno dobroto in gostoljub- nost, katere smo bili deležni vsi, ki smo bili kakor koli povezani z Dernulčevo družino (še zlasti du- hovníki). Občutju izgube naj se pridruži naša hvaležnost. Oboje pa naj prepleta naša molitev!

Spoštovani svojci: Stanko z družino, Rezki bližnji sorodniki, brat, sestra in nečakinja iz Slovenije in drugi sorodniki ter prijatelji pokojne Rezke! Naj Vam dobri Bog v teh trenutkih žalosti in izgube podari upanje, mir in tolažbo. Podari naj Vašemu srcu spoznanje, da Bog več daje, kot pa vzame. Z notranjim mirom skušajte osvojiti to resnico. Res je zdaj v ospredju boleča zavest

izgube, a Bog jo bo zapolnil in izpol- nil z nepredvidenim podarjanjem - samo On ve, kje in kako. Treba je samo tiho čakati Gospodove po- moči (Žal 3, 26). Amen"

Slovenska katoliška skupnost v Walesu in Angliji, župnijski pastoral- ni svet in župnik v imenu slovenske katoliške misije izrekajo Stanku Dernulcu, njegovi družini in vsem svojcem ter prijateljem pokojne Rezke iskreno in čuteno sožalje ter zagotavljajo molitve za pokojno in za žalujoče.

*ŽPS slovenske katoliške misije
v Veliki Britaniji*

B E L G I J A

EISDEN

19. januarja smo zvedeli žalostno vest, da se je od nas **poslovil STANKO Revinšek, soustanovitelj, prvi predsednik in dosmrtni častni predsednik Slovenskega katoliš- kega pevskega in kulturnega dru- štva Slomšek.**

Za vse tukajšnje ljudi, zlasti pa za njegovo družino in za Slovence je bil velik božji dar. Po prvem infarktu je mogel svoje življenje z vsemi ideali vzorne vernosti in rodoljubnosti raz- dajati še 20 let. Posledice rudniškega prahu pa so bile tokrat prehude. Z veliko vdanostjo in pobožnostjo je prejel svete zakramente, ki so mu da- jali moč, da je še mesec dni z njemu značilno vedrino pričakoval svoj od-

Pokojni Stanko Revinšek

hod k Očetu. "Sem utrujen, hvala, sestra, nič ne potrebujem," je še rekel. Zaspal je. Tokrat za vedno. Žena Zinka in sin Stani sta prišla k njemu na obisk le pet minut po tem. Gotovo se jima je nasmejal že iz nebes in jima zagotovil: "Saj vas zapuščam le začasno. Odslej me obiskujte v molitvi, jaz pa vas bom iz nebes z ljubeznijo spremljal."

Na sporočilu prijateljem in znancem, ki se po tukajšnji navadi deli ali pošilja ob smrti, je na slovenski strani napisan stavek iz knjige Molitev na gori Stankovega velikega prijatelja in sodelavca msgr. Vinka Žaklja: "Ne žaluj, ker cilji, za katere sem se bojeval, živijo naprej. Ko se bojuješ zanje, sem jaz s teboj." Stran v nizozemščini pa se začena: "Hvaležni za vse, kar nam je pomenil, in polni upanja v vstajenje, vam sporočamo, da je v Gospodu sprejet gospod Stanko Revinšek."

Rojen je bil maja 1929 v Šmarčni ob Savi. Pogreba se je udeležilo okrog 300 ljudi. Prišli so iz Slovenije, iz Gorice v Italiji, iz Nemčije in ljudje raznih narodnosti iz Belgije in Nizozemske. Na koru v prostrani cerkvi sv. Willibrorda v Eisdenu-Dorpu je bilo več kot **50 pevcev iz slovenskih mešanih zborov Slomšek iz Eisdna, Naš Dom iz Genka in Zvon iz**

Heerlena na Nizozemskem pod vodstvom zborovodja Vilija Roglja. Pri oltarju pa sem tokrat smel prvič v 50-letni zgodovini Slovenske katoliške misije voditi mašo in pogreb sam, brez (sicer vedno nujnega?) flamskega prvega mašnika. To pa zaradi tega, ker sem od oktobra tudi v tej cerkvi župnik. To je bilo simbolično, saj si je Stanko vedno prizadeval, da bi naši rojaki bili deležni enakopravnosti in priznanja, ki si ga s svojo delavnostjo in poštenjem zaslužijo. Med pogrebno mašo smo doživeli popolno sožitje dveh narodov, kultur in jezikov. Maša je bila namreč dvojezična. Petje pa je bilo slovensko.

Moja pridiga je imela navdih v 1. psalmu: "Blagor človeku, ki se veseli v GOSPODOVI postavi in premišljuje njegovo postavo podnevi in ponoči. Tak je kakor drevo, zasajeno ob potokih voda, ki daje svoj sad ob svojem času in njegovo listje ne ovane; vse, kar dela, uspeva."

Na koncu maše se je že v cerkvi v imenu društva Slomšek in vseh Slovencev poslovil g. Bernard Žabot. V svojem govoru je orisal pokojnikovo zaslužno življenje in delo. V imenu slovenskega pevskega zbora Mirko Filej iz Gorice se je z vidno ganjenostjo poslovil zborovodja Zdravko Klanjšek.

Na zadnji poti sta Stanka spoštljivo spremljala Ivan Mrak in Jože Kidrič z zastavo Slovenskega katoliškega pevskega in kulturnega društva Slomšek.

Mnogi smo Stanka spremljali v zadnjih tednih bolezni, ki jih je preživel v bolnišnicah v Genku in Leuvnu. **Naročil mi je, naj se prav vem, ki ste ga obiskali ali zanj molili, zahvalim v Naši luči.** Slovo, čeprav prezgodnje, je moralo priti, saj je bolezen

bila neozdravljiva. Stankov pogreb je bil bolj podoben vstajenskem praznovanju. Moji flamski farani so opazili prisrčnost, ki vlada med nami. Glede prekrasnega petja, pa sploh niso imeli besed.

—+

Stanko in njegova hiša sta tukaj simbol gostoljubnosti, velikodušnosti, prijaznosti in delavnosti. To je v Belgiji pravi slovenski "otok", vendar ne osamljen, saj so do njega speljani mostovi prijateljstva za vsakega dobromislečega človeka, ne glede na njegovo narodnost. To lahko potrdijo številni rojaki, ki so imeli srečo biti sprejeti pod to streho ob raznih obiskih slovenskih skupin iz domovine in zamejstva. So ljudje, ki imajo morda še prostornejše hiše, višje plače ali pokojnine, pa za goste iz Slovenije "nimajo prostora". Če je bilo potrebno, sta Stanko in Zinka gostila tudi po štiri in več oseb. Dokaz, da imata po svetu veliko prijateljev, je več kot 300 sožalnih pisem in telegramov iz vseh dežel.

Za msgr. Žakljem imamo zdaj v večnosti še drugega neutrudnega rojaka - Stanka Revinška. Naj počivata v Bogu in nas spremljata s svojo priprošnjo pred prestolom Najvišjega!

Pripravil Alojzij Rajk

Prijatelju Stanku v zadnje slovo

Dragi prijatelj, rojak in smem reči - zmeraj Slovenec!

Dragi Stanko, prehitro si nas zapustil! Zelo močno te bomo pogrešali; prav posebno tvoja družina: žena Zinka, sin Stani, snaha Liesbeth, vnuka Toni in Johan.

Ker se tvoja življenjska pot ni iztekla v domačem kraju, ti v zadnje slovo ni

zapel navček v domači cerkvi, vendar ti je in ti še bo v zadnje slovo zado-nela prelepa slovenska pesem, za katero si tako veliko storil.

Tvoja življenjska pot se začena v vasi Šmarčna na desnem bregu reke Save v prelepi deželi Dolenjski. Svojo mla-dost si preživel v številni kmečki družini. Ker na kmetiji ni bilo prihod-nosti, si se odločil za poklic krojača. Že pri tej tvoji odločitvi se vidi, da si imel smisel za organizacijo in izboljšanje življenjskih razmer. Svo-jega poklica nisi opravljal, saj si do-bil bolje plačano delovno mesto pri Slovenskih železnicah kot sprevod-nik. Moral si izpolniti tudi dolžnost do domovine, to je odslužiti vojaški rok, kjer je prišel tvoj poklic do vel-jave, saj si zašil marsikatero unifor-mo. Po vrnitvi iz vojske si nadaljeval službo pri železnici. Veliko si potoval po Sloveniji, s čimer se je širilo tvoje obzorje. Razmišljal si o čem še boljšem kot vsak mlad človek, ki ima tisoč želja in načrtov. Ponudila se ti je priložnost potovati v zahodno Ev-ro-po, kar je bila takrat redkost. Leta 1954 si prišel v Belgijo na obisk k stricu. Po krajšem obotavljanju si se odločil ostati tukaj, ker so se ponu-jale boljše življenjske razmere. S

stričevo pomočjo si dobil delo v tukajšnjem rudniku premoga in ga opravljal skoraj 20 let.

Spomini in domotožje za domačim krajem so bili vzrok, da si začel iskati sebi primerno družbo. Našel si jo pri slovenskih rojakihi. Središče družab-nega življenja je bilo takrat Jugo-slovansko društvo sv. Barbare, pa tu-di pri marsikateri slovenski družini, na primer pri Globevnikovihi.

Kot fant zrelih let si se oziral po dek-letih, da bi si ustvaril družinsko ogn-jišče. Tvoje oko je vedno bolj iskalo Globevnikovo Zinko. Med vama se je razvila iskrena ljubezen. Zinka je bila pripravljena s tabo deliti dobro in manj dobro. Pred oltarjem sv. Bar-bare sta si leta 1955 obljubila večno zvestobo. Zgradila sta si lepo hišo in toplo ognjišče. Sina Stanija sta vzgo-jila v ponosnega in vernega belgijskega Slovenca.

Kljub lepemu družinskemu ozračju ti je nekaj manjkalo, saj si kot zaveden Slovenec imel smisel za društveno delo. Ker sta ti slovenska beseda in pesem veliko pomenila, si se vključil v dramski krožek Društva sv. Barbare. Skupaj z Zinko sta sodelovala pri mnogih predstavah.

Ko se je pevski krožek društva sv. Barbare, - ker ni povsem soglašal s takratnimi smernicami društva, - od-ločil, da ustanovi svoje društvo, si tu-di ti podprl to zamisel. Tako ste 21. februarja 1960 ustanovili Slovensko katoliško pevsko in kulturno društvo Slomšek. Že na prvem občnem zboru si bil soglasno izvoljen za njenega predsednika. Vrsto let si bil njegov steber. Organiziral si prireditve, kot so: slovenski dan, materinski in oč-etovski dan, vsakoletno romanje, izleti za člane, miklavževanje, itd. Lahko rečem, da nobena slovenska prire-

ditev ni minila brez tebe, dragi Stanko. Koliko dela, skrbi in stroškov je vse to zahtevalo, ve le malokdo. V imenu vseh Slovencev se ti iskreno zahvalim za tvojo požrtvovalnost.

Zaradi bolezni si moral v predčasno invalidsko upokojitev. Kljub temu si vodil društveno delo do leta 1979. Takrat si predal predsedniško delo mlajšim, vendar si ostal zvest sodelavec vse do konca. Tvoj moder nasvet in izkustvo sta nam vedno ze-lo koristila. Od leta 1986 tvoje delo nadaljuje tvoj sin Stani.

V vajini hiši je bil zmeraj dobrodošel vsak rojak. Če smo bili pogosto v stiski zaradi nepričakanega ali številnega obiska iz Slovenije, smo vedno lahko računali na vajino gos-toljubnost. Vrata vajinega doma so bila vedno vsakemu odprta. Radi smo se zbirali pri vas. Vsakega gosta sta postregla s kozarčkom na tvojih brajdah pridelanega vina in še s pri-grizkom. Kaj vse si naredil za nas, ni mogoče naštet. Vsi smo te imeli ra-di.

Dragi Stanko, vse prehitro si odšel od nas. Močno te bomo pogrešali, a nikoli pozabili! Dokler bo tukaj prebi-val slovenski rod, boš ti med nami!

Pokojna Lucienne Cappaert
(NL 9/1999)

Pokojna Ljudmilla Razdevšek
(NL 2/2000)

Ostal boš legenda za tukajšnje slovenske izseljence.

Dragi Stanko! Tukaj v Belgiji si našel svojo drugo domovino, ki ti ni bila mačeha. Imel si topel dom in veliko prijateljev in zdaj bo tukaj tudi tvoj zadnji dom. Počivaj v miru! Naj ti bo lahka gruda tvoje druge domovine! Dobri Bog naj te v nebesih bogato nagradi za vse tvoje delo, posebno pa za delo pri slovenskem društvu!

Še enkrat v imenu vseh Slovencev **iskrena hvala za vse**. Zbogom, ali bolje rečeno: "Na svidenje v nebesih!" dragi prijatelj Stanko!

*Poslovilni govor ob pogrebu
Stanka Revinška, 26. 1. 2000,
v Eisden-Dorpu, Bernard Žabot*

Pokojni Toni Pislar

je bilo ustanovljeno 1926. leta, v njem so se združevali rudarji, ki so delovali v tukajšnjem rudniku. Po vojni je društvo skrbelo predvsem za kulturne in zabavne prireditve, zlasti so v njem gojili petje. Ko je bilo v največjem razmahu, je v njegovem okviru delovalo več pevskih zborov (moški, ženski, mešani in otroški), čipkarska šola in šola slovenskega jezika. Moški in mešani zbor, za večje praznike sta prepevala tudi v cerkvi pri slovenskih mašah, sta ponesela slovensko ime daleč po Loreni in še čez njo. Nastopili so tudi v Sloveniji in želi lepe uspehe. Nekdanji in sedanjí zborovodja je njegov brat Andrej.

Pokojni Anton (Toni) je bil večkrat izvoljen tudi za podžupana občine Aumetz. Tukajšnji župan ga je zelo cenil in mu zaupal komunalna dela v občini. Ob pogrebu ga je pohvalil in se mu zahvalil za njegovo delo. Anton je bil zelo sposoben. Življenje ga je vodilo na razne poti: kot 14-letni učenec je bil v rudniku, vojak v Alžiriji, član društva, član pevskega zbora, družinski oče, predsednik društva, podžupan.

Umrli je na dan sv. Miklavža, na dan, ko je tolikokrat s svojo ženo Jožico pripravil miklavževanje. Pogreba 8.

decembra se je udeležilo veliki ljudi, sorodnikov in prijateljev. Njegove zasluge sta naglasila tudi slovenski in francoski župnik. Naj počiva v miru.

PARIZ

Obisk slovenskih vernikov v štirih škofijah

V januarju sem obiskal družine slovenskega porekla v Lyonski škofiji. Kamor koli sem prišel na obisk in blagoslovil hišo, so bili ljudje veseli in srečni. V družini Humar v Lyonu smo pri večerji govorili o stvareh, ki se dotikajo naših osebnih in pastoralnih problemov in rešitev. Rojakom je zgled vere pomemben in z zanimanjem spremljajo delo v vesoljni Cerkvi. Vsa družina se je zanimala za naše misijonarje po svetu in za slovensko Cerkev. Ugotavljal sem, kako so naši ljudje potrebni svežih novic o slovenski Cerkvi. Posebno so bili veseli Slomškove beatifikacije in papeževega obiska v Mariboru. Pri njih sem doživel nekaj lepih trenutkov, ki me bodo pri pastoralnem delu med rojaki v Franciji spremljali še dolgo.

*Gospo Hermine Michel iz
Marseilla je Bog po dolgem
trpljenju poklical k sebi.*

AUMETZ

6. decembra lani, na dan sv. Miklavža, je v 62. letu po kratki bolezni **umrl Tone Pislar**. Bolezen, ki ji ni bilo pomoči, je naglo napredovala, tako da smo bili presenečeni, ko smo zvedeli za njegovo smrt. Bil je član Slovenskega delavskega društva in večkrat njegov predsednik kot pred vojno in takoj po njej njegov oče. Starši so bili doma v Godoviču. Na zadnjih društvenih volitvah ni več kandidiral. Dokler je bil njegov predsednik, je imel v odboru dobre sodelavce in društvo je dajalo mnogotere sadove. Pod njegovim predsedstvom smo obhajali šestdeset- in sedemdesetletnico. Društvo

Predsedstvo društva "Amitié franco - slovène" v Nici: g. Laurent Jereb (blagajnik), g. Rajko Cibič (predsednik) in ga. Renée Monchablon (podpredsednica)

Pri sestrah v Morestelu sem bil lepo sprejet. Skupaj smo pri lepo pripravljeni mizi ugotavljali, kaj vse se dogaja v francoski Cerkvi. Povedale so mi, da je umrla sestra Klementina, zato smo veliko govorili o novem načinu pogrebnih obredov. V Franciji namreč čedalje bolj primanjkuje duhovnikov, kar se kaže tudi pri različnih pogledih na molitev in pogrebne obrede. V grenobelski škofiji se pri vodenju pogrebnih molitev v cerkvah in na pokopališčih uveljavljajo laiki. Sliši se, da ljudje s tem niso preveč zadovoljni. Sestre so mi dale liturgični tekst, ki me je prepričal, da je vse skupaj dobro glede na razmere v francoski Cerkvi.

Popoldne istega dne sem počasi z avtom napredoval v podnožje Mont Blanca in tam obiskal družino Hajdinjak, ki se je pred leti preselila iz Pariza v Passy. Po snežni odeji sem prišel v lepo hišo, kjer so me sprejeli in pogostili kot prijatelji. Spoznal sem še nekaj slovenskih ljudi: g. Rupnika, ki je bil v času mojih študentskih let v Ljubljani dramski režiser. Pozno v noč smo se pogovar-

jali o časih, ki so za nami, dotaknili pa smo se tudi načrtov, kaj lahko storimo za slovensko skupnost. Upam, da se bo vsaj nekaj tega uresničilo. Družini Hajdinjak se lepo zahvaljujem za lep sprejem in prenočitev.

Še mnogo drugih družin sem obiskal, a omenim le prijazne Horvatove iz Lyona, Gjurjeve iz Morastela in našo dobro mamico Marijo Matjašec, ki je vedno nasmejana kot prava Slo-

venka. Pri g. Ivancu v Klemoferanu sem vedno dobrodošel in Lojze ima sveže, dobre ali slabe novice o ljudeh, ki tam bivajo.

Vsem hvala za vse!

Boris Pahor v Slovenskem domu

V nedeljo, 30. januarja, zvečer smo imeli v Châtillonu srečanje s pisateljem Borisom Pahorjem. Ni bilo prvič, da smo se zbrali in poslušali našega tržaškega rojaka, ki je postal skoraj naš redni gost. Vedno smo ga veseli, saj je v društvu veliko Slovencev s Primorske, poleg tega pa vsi čutimo v njem ne samo velikega umetnika, temveč tudi domačega človeka.

Povod za tokratno srečanje je bil izid že četrtega pisateljevega prevoda v francoščino, zbirke novel z naslovom Arrêt sur le Ponte Vecchio, ki je izšla v založbi Des Syrtes in požela izreden uspeh pri francoski kritiki. Zanj je Pahor postal "velika osebnost evropske kulture", pisatelj, po zaslugi katerega francoska publika spoznava Slovenijo. V zbirki najdemo novele iz raznih časov, vse pa kažejo podobo Pahorjeve ustvarjalnosti.

Občni zbor društva Slovensko francoskega prijateljstva 4. decembra '99 v Nici

Po kratki predstavitvi Pahorjevega raznolikega in obenem enotnega opusa, nam je pisatelj spregovoril o slovenski pripadnosti ter o težavah manjšine v Trstu včeraj in danes. Razmere v Sloveniji je prikazal kot resnični poznavalec in človek, ki mu je slovenstvo najdražje in mu ni vseeno, kako bomo obstajali naprej. Vsi smo z velikim zanimanjem poslušali živahnega pisatelja, ki vedno obrez ovinkov izraža svoje mnenje in ki nikoli ni poznal kompromisov.

Na srečanju je bil tudi g. veleposlanik z ženo in seveda veliko število Slovencev iz okolice Pariza. Večer se je končal s prijateljskim pogovorom, s pesmijo, potico in vinom, kot se pač za Slovence spodobi.

Antonija Bernard

Stanislav Okroglič (1933-1999)

Iz mesta Bry sur Marne je prišla novica, da nas je zapustil dober oče in mož Stanislav Okroglič. Leta 1933 se je rodil v dobri in verni družini v Kalu nad Kanalom na Primorskem. Oče Karlo in mati Ivanka (Testen) sta versko in v narodni zavesti vzgajala svoje otroke, čeprav je bila Primorska takrat pod Italijo. Na njegov značaj so zelo vplivala vojna leta. Leta 1959 je prišel v Francijo in od tedaj je pridno delal in se trudil za lepši jutri. V tem času se je spoznal s svojo ženo Marjeto Bakan in se 2. februarja 1967 z njo poročil na slovenski katoliški misiji. Iz te zveze so se rodili trije otroci. Na začetku družinskega življenja jima ni bilo z rožicami postlano. S skupnim delom in skromnostjo sta si leta 1978 naredila hišo v Bry sur Marneu. Svoje otroke sta vzgajala v skromnosti in se trudila, da bi bilo v družini vse prav. Zadnja leta živ-

ljenja je bil v zasluženem pokoju, ki ga je posvetil vzgoji in varstvu svojih vnukov in vnukinj. Otroke je imel rad in jim posvečal svoj čas in znanje. Bil je res oče svojim otrokom in dedek svojim vnukom. 8. oktobra 1999 ga je Bog poklical k sebi. Ker si je zelo želel počivati v domači zemlji, so pogrebno mašo in molitve za pokojnega Stanislava opravili v vasi Kal na Kanalom. Ta želja se mu je torej v polnosti uresničila.

Ženi Marjeti, otrokom, vnukom in vnukinjam ter vsem sorodnikom doma in po svetu izreka katoliško občestvo globoko sožalje. Pokojnemu Stanislavu pa želimo: "Počivaj v miru na domači zemlji in naj ti bo Bog plačnik za vse!"

MORESTEL

Marija Bermež - sestra Klementina (1914-2000)

Sestre iz Morestela so sporočile, da je sestra Klementina odšla k Njemu, ki ga je vse življenje ljubila.

Sestra Bernadette je 18. januarja pri pogrebnih molitvah takole orisala njeno življenjsko delo. "Sestra Klementina je bila rojena pri Svetem Urbanu v Prekmurju leta 1914. Tam je vstopila v noviciat in postala redovnica.

Leta 1939 je prišla v Francijo in se posvetila ostarelim in trudnim duhovnikom ter zapuščenim otrokom.

Zahrbtna parkinsonova bolezen jo je mučila 15 let, zadnjih 7 let ni mogla več zapustiti svoje spalnice. Štiri leta je bila popolnoma mrtvoudna, le z očmi je še mogla izraziti, kaj potrebuje in kaj želi povedati.

Sestra Klementina nam je pričala, da Kristus ni prišel izničiti trpljenja, temveč nam pomaga, kako naj trpljenje živimo vsak dan. V ponižnosti in v veri je sprejela svojo bolezen. Kristus je bil za njo vera, zaupanje in moč, in to 365 dni na leto. Njena potrpežljivost in živost sta bili veliki, saj se v dolgi bolezni ni nikdar pritoževala ali stokala, ampak je znala reči samo: Hvala! In to za vse in v vsem.

Hvala ti, sestra Klementina, pustila si se obdelovati po Bogu. On, največji umetnik, te je sklesal v trpljenju za novo življenje. S trpljenjem te je pozlatil in z ljubeznijo te je posrebril v tvojem srcu in mišljenju. Tako lepo te je pozlatil, da te Kristus Kralj želi v tvoji lepoti. Vzel te je za kraljestvo svojega Očeta, ki mu boš postala roža ljubezni v njegovi hiši."

Vsem sorodnikom sestre Klementine in sosestram iz Morastela izreka slovensko katoliško občestvo globoko sožalje, sestri Klementini pa kličemo v veri: "Počivajte v miru!"

Julija Vaupatič - sestra Imelda (1912-2000)

V Morestelu je umrla tudi sestra frančiškanka Imelda, rojena Julijana Vaupatič. Rodila se je v družini šestih otrok očetu Francu Vaupatiču in materi Mariji Bežan v Ljutomeru. Pri pogrebnih obredih so sestre povedale o njenem življenju tole:

Sestra Imelda je bila rojena v Sloveniji. O sebi je rada povedala, da so bili dnevi njenega otroštva polni sreče in veselja. Ko je bila stara 20 let, je vstopila v kongregacijo sester frančiškank. Z domačimi je ohranila lepe odnose, saj so jo v njenem poklicu vedno podpirali. Ko se poslav-

Zlatoporočenca Milena in Martin skupaj z otroki, ki jima kličejo: "Še na mnoga leta!"

Ijamo od nje, so med nami tudi njeni nečaki in nečakinje iz Slovenije. S 34 leti je prišla v Francijo in delovala med ostarelimi in bolnimi pariškimi duhovniki ter pomagala revnim duhovnikom. V Parizu je bila 20 let, nakar je bila premeščena v grenobelsko škofijo, v Vienne, kjer je pridno in vestno delala v hiši monsinjora Mondeserta. Zadnja leta svojega bivanja se je vrnila v Morastel in tu vedno pomagala setram pri pastoralnem ali hišnem delu.

Sestra Imelda je bila priča veselega življenja, saj je znala ljubiti Boga, našega Očeta. Nekdo v Morastelu je o njej dejal, da je "sestra lepega nasmeha". Iz dneva v dan je spremljala v bolezni msgr. Mondeserta, ki je bil čedalje bolj bolan in hrom.

Sestra Imelda, vi ste priča preproste in odgovornega življenja. Bili ste polna skrivnostnega notranjega življenja, saj ste vse to črpali iz molitve in dela. Znali ste sprejemati vsako osebo in ji pomagali, če je le bilo v vaši moči. Skrito življenje drugih ste nosili v svojem srcu in molitvah.

Sestra Imelda, naj vam Bog povrne za vso ljubezen, ki ste jo pričevali od otroških let do danes zaradi človeka

in Boga. Naj bo naša molitev in vaša zadnja žrtev za rast ljubezni v svetu. Hvala!"

Sestram frančiškankam, vsem sorodnikom doma in po svetu izrekam globoko sožalje. Sestri Imeldi pa želimo, naj počiva v miru z Njim, ki ga je vse življenje ljubila s svojo vero, dobroto in nasmehom.

Silvester Česnik

Zlata poroka na Zaplazu

V nedeljo, 14. novembra 1999, smo v župniji Čatež praznovali **zlato poroko Milene in Martina Režka**. Slovesnosti so se udeležili - skupaj z mnogimi prijatelji in znanci - tudi otroci z družinami iz Slovenije in Francije.

Zlatoporočenca sta si v petdesetih letih skupnega življenja ustvarila topel dom, odprt tudi za romarje k zaplaški Materi božji.

Po slovesni maši sta se slavljenca Bogu in Mariji zahvalila za prejete darove.

Praznovanje smo nadaljevali v prijetnem razpoloženju pri mizah z besedo in pesmijo. Hvaležni otroci so jima v

zahvalo za skrb in ljubezen podarili 15-dnevno bivanje v toplicah.

Vsi zbrani jima želimo veliko zdravja in da bi se njuna zlata prstana svetila še dolga leta.

N E M Č I J A

BERLIN

Dve petdestletnici - že dva abrahama v letu 2000

Komaj teden dni je štel leto 2000, že smo v naših prostorih praznovali. Sedmega januarja je praznovala **50 let življenja Greta Brodar**, doma iz Griž v Savinjski dolini. Mož Franci jo je presenetil s slavljem v naših prostorih, ki so bili v ta namen čudovito okrašeni. Vsi gostje so bili najprej postreženi z aperitivom in predjedjo, potem pa so sledile čestitke in nagovori. Župnik Dori je izpostavil Gretino zvestobo župniji in njeno pripravljenost vedno pomagati. Enako velja tudi za njenega moža Francija in sina Mitja.

Greta je bila ganjena od sreče in presenečenja. Praznovanje je trajalo pozno v noč; vsi so se strinjali, da je bilo zelo lepo!

Devetega januarja pa je v Sloveniji v hotelu Žonta v Šentjurju, praznovala Abrahama **Bernardka (Nada) Bizjak** iz Petrovc. Na praznovanju se je zbralo veliko njenih najdražjih, znancev in prijateljev iz domovine in tujine. Mnogi so zaradi slabega vre-

mena ostali v Berlinu, zato so ji voščili po svojih zastopnikih, ki so se kljub vremenu odpravili na pot v Slovenijo. Med njimi je bil tudi župnik Dori. Vsi so ji zaželeli vse lepo in dobro, zagotovo pa je bila najbolj **vesela male vnukinje Seline**, ki ji je prek cele dvorane na oder prinesla šopek rož ob pesmici: "Mami sem rožic natrgala za rojstni dan." Od svoje družine je dobila čudovito darilo, ki si ga je na skrivaj že dolgo želela - kip lurške Matere božje. Solza ni mogla skriti, pa saj jih niti ni hotela! Lurška Marija jo bo spremljala v njenem novem domu, kamor se za vedno vrača iz Nemčije. K njej se bo Bernardka - Nada vedno znova obračala po pomoč in zahvalo.

Družina Bizjak je vzor pomoči v župniji, zato jih bomo v Berlinu zelo pogrešali. V domovino je najprej odšel sin Marko, drugi pa odhajajo za njim. Pred odhodom pripravlja Nada ponovitev slavlja še v Berlinu, v župniji.

Ekumensko srečanje

Devetnajstega januarja smo se udeležili ekumenskega srečanja v protestantski cerkvi sv. Luise. Navzoči so bili verniki evangeličanske župnije, nemške župnije sv. Elizabete in slovenske katoliške misije. Pridigal je magister Stanislav Koštric, pel pa zbor nemške župnije sv. Elizabete pod vodstvom Victorja Victorina.

To srečanje je že tradicionalno in poteka v ekumenski osmini. Na srečanjih so že večkrat peli pevci slovenske župnije, pridigal pa slovenski župnik Dori. Bogoslužje je vsako leto drugod. Kako pristno je sodelovanje, pove podatek, da evangeličanski duhovnik vsako leto pri župniku Pečovniku v nemški župniji sodeluje kot Miklavž za nemško go-

voreče otroke in otroke katoliškega vrtca. Ta povezanost, ta edinost je še kako potrebna, da zmoremo premagati razlike.

Obisk kardinala

V soboto, 5. februarja, nas je **z obiskom počastil berlinski naškofo, kardinal Georg Sterzinsky**. Ob obisku je opravil vizitacijo nemške župnije sv. Elizabete, ki jo uspešno vodi slovenski duhovnik Izidor Pečovnik.

Kardinal si je vzel za nas ves dan, tako da smo imeli skupen zajtrk, kosilo in večerjo. Pri maši, ki jo je daroval kardinal, somaševala pa dekan Kotzur in naš župnik, smo se zahvalili Bogu za milost, da smemo delovati tu, kjer smo, da nam je za krepitev naših moči spet poslal kardinala, ki nam je z živo besedo položil na srce, da je Bog ljubezen, da bomo z ljubeznijo v srcu lahko premagali vse težave in ovire na naši poti. Pri maši so peli nemški zbor,

Nadi Bizjak so domači ob 50-letnici podarili čudovit kip lurške Marije.

zbor slovenske župnije in solisti. Ker si kardinal vzame toliko časa za nas, smo mu želeli kar najbolje pokazati povezanost obeh skupnosti, slovenske in nemške. Ta povezanost se najbolje čuti med bogoslužjem, kar mu ni ostalo skrito.

Slovenski kulturni praznik

V društvu Slovenija so v soboto, 5. februarja, pripravili proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku. Za odlično sodelovanje med župnijo in društvom se zahvaljujemo predsednici **Slavici Škrabar**, ki se ji izteka mandat.

To leto je glede kulture še posebej pomembno, saj se bomo 3. decembra spominjali 200. obletnice rojstva našega velikega pesnika Franceta Prešerna. V domovini bodo vse leto različne prireditve, ki bodo dosegle vrhunec v dneh obletnice. Tudi v Berlinu gojimo slovensko kulturo, jezik, besedo, pesem, beremo slovenske časopise in knjige. Pregovor Daleč od oči, daleč od srca, ne drži vedno. Res smo daleč od doma, toda slovensko kulturo nosimo v srcu in jo čuvamo kot punčico svojega očesa. Ponosni smo, da tudi druga in tretja generacija Slovencev v Berlinu še govorita slovensko.

M. M.

FRANKFURT

Januar navadno zaznamuje vsakoletno župnijsko **romanje v baziliko v Ilbenstadta** pri Friedbergu. Tudi letos smo se v nedeljo, 16. januarja, popoldne zbrali v božično okrašeni cerkvi k nedeljski sveti maši. Res nas je bilo nekaj manj kot zadnji dve leti (očitno so nekateri preveč resno vzeli vremensko napoved o zelo slabem vremenu, ki se pa v osrednjem

Hessnu ni uresničila), toda kljub temu je bilo prijetno in lepo kot na podobnih srečanjih. Nedeljska maša s petjem božičnih pesmi, srečanje po maši v dvorani ob prigrizku, pijači in v prijateljskem klepetu, vse to naredi takšno srečanje še prijetnejše in s tem zaželeno.

Prva nedelja v februarju nas že leta zbere ne samo k maši, ampak tudi k prireditvi ob slovenskem kulturnem prazniku. Na letošnje praznovanje (6. februarja) je po nekaj letih spet prišla med nas vokalna skupina Šentviški slavčki iz Šentvida pri Stični. S petjem pri maši in na prireditvi so polepšali naše praznovanje. Kar veliko se nas je zbralo in ob lepem in zanimivem kulturnem programu je bilo videti in čutiti zadovoljstvo vseh. Z recitacijami so sodelovali učenci slovenskega pouka in še nekateri drugi, ki jih je pripravila učiteljica Mira Turk-Radikovič. Geslo letošnje Prešernove proslave je bilo: **"Domu, Kranjc moj, zvest ostan!"** Nagovor je imel domači župnik Martin Retelj:

"... V tem letu, večina ljudi na tem svetu ga je tako težko, nestrpno ali pa predvsem s strahom pričakovala,

Fantovski del Šentviških slavčkov med nastopom na Prešernovi proslavi

najdemo prav gotovo nekaj okroglih obletnic ljudi, ki so povezani s slovensko kulturo. V decembru bo minilo 200 let od rojstva moža, **vélikega pesnika Franceta Prešerna**, na čigar smrtni dan, letos mineva 151 let, praznujemo slovenski kulturni praznik. Pred prav tako 200 leti se je rodil (*26. 11. 1800 - + 24. 9. 1862) prav tako velik mož, pesnik in pisatelj, narodnjak, eden izmed začetnikov šolstva na Slovenskem, ustanovitelj knjižne založbe (pa še marsikaj drugega bi se našlo), sošolec in prijatelj poprej imenovanega Franceta iz Vrbe, duhovnik in škof,

blaženi Anton Martin Slomšek.

Večina morda sklepa na poznanstvo Prešerna in Slomška samo po dveh Francetovih epigramih o Slomšku: "Ker stara para zlomek Devišta preveč vzel, je mlajši njega Zlomšek prodajat ga začel"; drugi pa se glasi: "Nekdaj je zlomek bil hudič, je zlomek bil hudiček; zdaj Zlomšek je postal na Štajerskem - škofiček!" Sicer sta bila samo nekaj mesecev sošolca na liceju v Ljubljani, ker je Slomšek odšel študirat v Senj, toda prijateljska vez med obema velikima Slovencema se je ohranila in se še krepila z obiski in po pismih.

Od železne ceste recitirata Simona in Darko.

Prijetno razpoloženje po Prešernovi proslavi

Sto let pozneje se je prav tako pod Markovim zvonom v Vrbi v isti hiši kot Ribičev France rodil človek, ki je bil naslednik dvanajstih galilejskih ribičev, trideseti "ribič" na ljubljanskem škofijskem stolu (ne računajoč emonske škofo v rimski dobi), ljubljanski nadškof **msgr. Anton Vovk** (*19. 5. 1900 - + 7. 7. 1963), zavéden Slovenec, velik ne samo po postavi, ampak tudi po duhu, predvsem pa velik po zvestobi svojemu narodu, Cerkvi in Bogu, mučeniški pričevalec za pravico, resnico in Boga.

V slovenski skupnosti v Frankfurtu in v Hessnu se med letom marsikaj "kulturnega" dogaja: pouk slovenščine, srečanje in večeri s kakšnim literatom ali drugim umetnikom. V to naštevanje ne bi uvrstil zabavnih prireditve, jih pa tudi ne bi izvil. Končno pa se teden za tednom skozi vse leto vrsti slovensko bogoslužje, ki je po svojem bistvu versko dejanje, a vedno tudi še kakò kulturno dogajanje: branje besedil, petje pesmi, to je sestava skoraj vsake prireditve. Svoj jezik, svoj narod, svojo domovino in z vsem tem povezano kulturo mora spoštovati in ljubiti najprej vsak sam. Želim pa si, da bi slovenski jezik ljubili in spoštovali zlasti vsi tisti, ki ga predstavljajo navzven: poslanci, vladne žene in možje, predstavniki države in podjetij, doma in na tujem. Želim si, da bi mi predstavnik države, kadar mi vošči za praznike, voščil v slovenskem jeziku, ne pa samo v dveh ali treh tujih. Zakaj ne bi bilo na prvem mestu napisano oziroma natisnjeno voščilo v slovenskem jeziku?

Slomšek je v Drobtnicah v letu svoje smrti (ali rojstva za nebesa) zapisal: "Hvaliti svoje rajne dobrotnike, povzdigovati njih lepa dela in zna-

menite zasluge je nam ravno toliko dolžnost, kakor njih slavne zglede posnemati. Kdor svojih slavnih prednikov ne časti, njih vrli naslednik biti ne zasluži. Hvalimo torej, dragi prijatelji, sloveče može, rodoljube naše, ponavlja je njih spomin!" To hočemo danes vsi, ki smo zbrani praktično sredi Evrope, kar daleč od slovenske zemlje in domovine, tudi narediti: slaviti vélikega Ribičevega Franceta iz Vrbe in 'slovenšč'no' celo. Ob recitacijah njegovih pesmi, ob takih ali drugačnih narodnih in zborovskih pesmih hočemo in tudi moramo, **Kranjc moj, obuditi in obnoviti zvestobo domu (domovini)."**

Vesel in družaben večer, ki so ga obogatili mladi Šentvidčani, se je nadaljeval še dolgo v večer, ko so gostje odpotovali proti Sloveniji, mi pa vsak svojim dolžnostim naslednjega dne naproti.

rem

SAARLAND

Mirovnik Franc Janžek

V nemški pokrajini Saarland, blizu francoske in luksemburške meje, je v raznih mestih pogosto opaziti možakarja v ameriški uniformi s kopico zastav in tabel z različnimi napisi v angleškem ali nemškem jeziku: "Bog blagoslovi Ameriko", "Bog varuj policijo", "Obiščite svetovni biser Slovenijo". Ob slovenskem osamosvajanju je seveda še posebej pozival k podpori Sloveniji. Obenem pa deli letake, ki jih sam sestavi in na svoje stroške kopira. V pustnem času mimoidoči najprej pomislijo, da gre za pustno šemo, vendar ni tako. Franc Janžek (Jansen) misli s svojimi plakati zelo resno. Ljudi opozarja na prijateljstvo med ljudmi. Zlasti pozi-

va Nemce k popravni krivic do Judov, poziva pa tudi na zaveznitvo z ZDA in na svoj način poskuša opozoriti na Slovenijo. Zato ima pri sebi vedno vsaj štiri zastave: poleg nemške še ameriško in izraelsko, po slovenski osamosvojitvi pa tudi slovensko.

Najbolj ga upoštevajo ameriški vojak, ki ga radi fotografirajo in objavljajo o njem prispevke v svojih časopisih. Ne samo vojaki, tudi generali so njegovi prijatelji. Od njih dobiva ameriške uniforme (seveda prej potrgajo oficirske čine in odlikovanja z obleke) in so seveda po ameriško ponosni, da ga vidijo v svoji kasarni ali pa na ulicah v njihovi uniformi. Tudi pri njihovih mašah je dobrodošel gost, kjer mu radi prisluhnejo, ko zapoje kako slovensko cerkveno pesem.

Tudi njegova hiša v Hopspädtnu je znamenitost. Na visokem drogu visijo zastave, na stenah ima vedno kak napis o prijateljstvu - ameriški predsednik Reagan se mu je celo pisno zahvalil za sliko in mu je poslal pozdrave. Trenutno pa je na hišo narisal veliko slovensko zastavo. Vse to je nekaterim zelo v spotiko, zato njegova družina doživlja tudi zapostavljanja in zaničevanje od nekaterih nestrpnih. Njegovega sina Petra je to tako strlo, da ga je spravilo v pre-rani grob, kar je seveda Franca in njegovo ženo zelo prizadelo.

Franc se je tako živil v svojo vlogo, da kljub stoodstotni invalidnosti skoraj vsak dan nastopa na ulicah. To je za njega postalo tako navadno, da pravi, da gre "delat". Le v tiste kraje ne gre prav pogosto, kjer se zanj ne zmenijo ali pa se iz njega norčujejo. Zelo se boji mladih huliganov, ki so mu enkrat že hoteli vzeti vso njegovo opremo. Najbolj se je prestrašil pi-

Franc Janžek s svojimi zastavami

janih nogometnih navijačev, ki so ga obkolili in ga začeli cukati za obleko in mu jemati njegovo opremo. A se je našel prisebnež, ki jih je spravil k pameti in so ga pustili brez posledic. Tudi kakšno zastavo mu včasih ukradejo. Ker ima majhno invalidsko pokojnino, je vsaka ukradena zastava zanj velik strošek.

Njegovo veselje je tudi nastopanje kot kandidat na volitvah. Bil je že kandidat na deželni volitvah v Mainzu, predlanskim celo na nemških zvezni volitvah, pri katerih v svoji deželi celo ni bil med najslabšimi. Le v Sloveniji mu ni uspelo zbrati dovolj podpisov, da bi na predsedniških volitvah konkuriral Kučanu. V nekaterih krajih so ga pustili pri miru, druge pa so ga preganjali. Nekje mu niso dovolili zastav drugih držav, drugod pa slovenske ne. Seveda je bila policija zmedena, saj jih je njegov nastop presenetil in niso vedeli, kako naj ga obravnavajo. Zdaj ga tudi v Sloveniji že marsikje poznajo in mu najbrž ne bi več delali težav, če bi nastopil v svoji uniformi in s svojimi zastavami. Časopisi so o njem pisali

različno, nekateri malo, drugi bolj obširno; eni so se malo ponorčevali in ga predstavili kot prezgodnjega predsednika, drugi pa so pisali čisto spodobno. Bil pa je vseeno zadovoljen, saj je postal znan in so ga večkrat pokazali tudi na televiziji.

Če boste torej kdaj videli v časopisu, na televiziji ali v živo možakarja v ameriški uniformi, s čelado, mnogimi zastavami in plakati, vedite, da je to naše gore list, Franc Janžek, "en Bočar", doma izpod Boča blizu Kostrivnice. Priporoča se tudi za izvirke iz časopisov, v katerih piše o njem.

MÜNCHEN

Božičnica

Naše mladinke so letos pripravile svojo božičnico. Preživele so lep večer v prijateljskem pogovoru in sproščenosti. Razpoloženje je bilo enkratno, o čemer nam priča fotografski posnetek.

Vizitacija.

16. januarja nas je obiskal škof Siebler, odgovoren za dušno pastirstvo v Münchnu in hkrati predstavnik referata za tujejezične misije.

Škof Siebler na obisku v naši münchenski fari

Najprej se je zadržal na delovnem kosilu z duhovniki in uslužbenci naše misije. Zanimal se je za verski položaj v Sloveniji in za pastoralno dejavnost naše župnije. Po tem se je sešel s člani župnijskega sveta. Marijana Bolčina mu je v nagovoru orisala dejavnost župnijskega sveta in naš pastoralni načrt za letošnje leto. Jurij Tersegav je govoril o vrednosti religioznega pouka zunaj šole na naši fari. Škof, ki je bil vrsto let veroučitelj in vzgojitelj mnogih generacij katehetov, je z zanimanjem prislusnil Terseglavovemu izvajanju. Delovni pogovor je hitro minil in škof se je z darilom zahvalil požrtvovalnim članom župnijskega sveta, ki so neke vrste župnikova "desna roka". Ob običajni uri je bila slavnostna maša pri Svetem Duhu. Že dolgo se nas ni toliko zbrali pri sveti daritvi, saj so bile zasedene skoraj vse klopi v veliki cerkvi. Ozračje so oplešale narodne noše, osem ministrantov in seveda združeni pevski zbor mladink in drugih pevcev. Škof nas je v pridigi poskušal spodbuditi, da bi v svetem letu svoje življenje ponotranjili, in nas povabil k molitvi in romanjem. Bilo je zelo lepo in slovesno. Po maši nas je župnik vse povabil v župnišče.

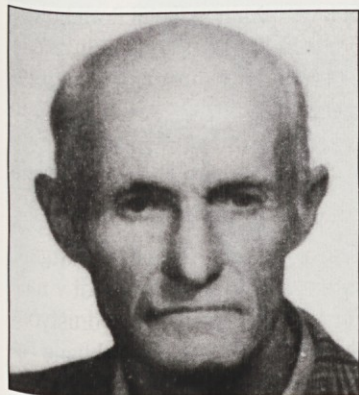

Božičnica dekliškega pevskega zbora

kjer so skrbne gospodinje pod mentorstvom Lucije Tomšič pripravile slasten prigrizek. Gospod Terseglav je v imenu župnijskega sveta škofu izročil Slomškov duhovni dnevnik "Mihi cara et sancta". Škof Siebler se je za darilo lepo zahvalil in se še dve uri zadržal v našem župnišču v sproščenem pogovoru z vsakim. Posebno se je zanimal za mlade, t. i. drugo generacijo. Vsem nam bo ta prvi škofov obisk ostal v prijetnem spominu, saj je bil kakor obisk očeta med svojimi domačimi.

Waldkraiburg

V 81. letu starosti nas je zapustil **Janez Habijanič** doma iz Podlesnika v Halozah. Med vojno je bil odpeljan v Nemčijo, kjer je bil na prisilnem

Pokojni Janez Habijanič

delu najprej v Hamburgu, nato v Gradcu. Kot nemški vojak je bil poslan v Rusijo, kjer je bil ranjen in postal invalid. Zdravil se je v Garsu, kjer je spoznal svojo ženo, s katero sta imela štiri otroke. Tam je ostal, a ni izgubil stika z domovino in sorodniki. V kraju je bil zelo priljubljen, kar priča veliko pogrebcev, ki so ga spremili na zadnji poti. Domačim in drugim sorodnikom iskreno sožalje, pokojnemu pa želimo večni mir pri Bogu, kateremu je zvesto služil vse življenje.

OBERHAUSEN

Sveta vera bodi vam luč, materni jezik pa ključ do zveličavne narodove omike.

Pod tem geslom smo v okviru župnije praznovali letošnji kulturni praznik ob spominu na 200. obletnico rojstva velikana slovenske besede, pesnika Franceta Prešerna, in velike zvezde na slovenskem duhovnem nebu, blaženega škofa Antona Martina Slomška. Praznovanje tega dne je vedno znova priložnost za premislek o vseh razsežnostih slovenskega kulturnega, narodnega in duhovnega življenja. Ne gre samo za hvaležen pogled v naš včeraj in njegovo boga-

to zapuščino. Prav to bogastvo večrajšnih dni nam Slovencem, živečim na tujem, kliče, da ne bi rasli samo v materialnem, temveč nas spodbuja k odgovornosti in nalogam za kulturno in duhovno prizadevanje v razmerah in sredinah, v katerih živimo. Kot posameznik v skupnosti moramo ostajati sposobni dajati iz svoje zakladnice drugim ter od drugih plemenito in dobro tudi prejemati.

V tem duhu smo se spodbujali za novo tisočletje z besedo, pesmijo in instrumenti v Essnu, Wettru, Moersu, Krefeldu in Gütersloju.

Pomoči potrebni bodo vedno v naših sredinah

Lurška mati Božja je komaj vidno zapisano v koledarju na 11. februar. Svojo oprijemljivost in aktualnost dobi v nadaljevanju - **svetovni dan bolnikov**. Udejanjanje kulture srca nas postavlja pred izziv, posebej kristjane. Postavlja na tehtnico vrednost naših medsebojnih odnosov: jaz in bližnji v stiski, boleznih, ostarelosti, osamelosti. Vsaka generacija je generacija v zorenju let, ki prinašajo s seboj tudi mnogo težkega. Da bi znali in zmogli lajšati breme drug drugega z obiski, pomočjo, lepo in plemenito besedo,

V Essnu sta se poročila Susanne Dölle in Andreas Mindnicht.

50 "zlatih let" Kristine in Franca Belca iz skupnosti v Krefeldu

molitvijo. Ob tem dnevu smo se spodbudili, da bi zmogli in znali stopiti do sorojaka v bolezn, ga obiskali v bolnišnico, sporočili v župnijski center, kdo je bolan, kje je kdo v bolnišnici. Naj nas Marija, Tolažnica žalostnih in trpečih, spodbuja na poti diakonije in služenja bližnjemu.

Slovenska skupnost v Krefeldu je v dobrem mesecu dvakrat praznovala **zlato poroko**. Tokrat sta slavljena Zalika in Jože Hödl. V slovenski skupnosti smo se jubileja spomnili 20. 2. pri sv. maši in na srečanju, ki je sledilo. Bog živi, so želje rojakov in Bog povrni obema za pripravljeno bratsko mizo za vse, ki prihajamo v to skupnost k maši. Slovesno bosta poznala svoj zlati dan v domači župniji v Sloveniji, kjer imata oba veliko sorodnikov. Naj Bog nakloni potrebno s svojim blagoslovom in vama da zdravja, da bosta med nami še dolgo kot prijetna in zvesta rojaka.

V essenski skupnosti je 6. februarja praznovala **70-letnico gospa Ivanka Resnik**. Mnogokaj težkega (prerana izguba moža) in veselega (v ponos sta ji gotovo dobra hči Angelika in sin Blaž) se je zvrstilo v teh letih.

Jubilantoma Štefki Potočnik (70) in Ivanu Gradiču (60) je v Moersu zapel zbor Slovenski cvet.

Gospa Ivanka je doma iz župnije Vranja Peč v tuhinjski župniji. Vsa njena družina je globoko povezana z domačo župnijo. Njen brat je organist, sestra Mici pa gospodinja sedanjemu župniku. To duhovno bogastvo si je nabrala za popotnico v tujem svetu in mu ostala zvesta kot dobra rojakinja v največji skupnosti naše župnije. Bog ji daj zdravja in pomoči, da bi ostala še dolgo med svojimi in med rojaki.

Na svečnico pa je slavil **80 let Maks Supovec** iz Oberhausna. Vse dobro mu želi njegovih šest otrok in tudi skupnost. Spoštovani g. Maks, štajerska korenina, Bog vas živi in dobro okrevanje po operaciji vam želimo.

Letos smo se v Essnu **poslovlili že od dveh rojakov, Jožeta Bana in Jožeta Mlekuša**. Najlepše se ju bomo spomnili v molitvi in pri sv. maši.

In še **zahvala za trikralfjevsko akcijo**, med katero smo po naših skupnostih za slovenske misijonarje zbrali **630 DM. Vsem darovalcem Bog povrni!**

STUTT GART

S seje župnijskega pastoralnega sveta, 15. januarja 2000

Na sestanku smo pregledali delo v preteklem letu in se dogovorili za pastoralni program v svetem letu 2000, v letu, ko poteka **sinoda na Slovenskem in ko naša župnija paznuje 40. obletnico ustanovitve**.

Za boljše razumevanje našega dela in dolžnosti smo za začetek prebrali pastirsko pismo slovenskih škofov o vlogi župnijskih pastoralnih svetov, ki naj bi nam bilo osebno vodilo pri našem delu. To pismo so napisali slovenski škofje ob letošnjih volitvah ŽPS v Sloveniji. V škofiji Rottenburg-Stuttgart bodo naslednje volitve ŽPS leta 2001. Da je ŽPS v naši župniji kar precej dejaven, se vidi iz različnih prireditev, ki so se dogajale v župniji v letu 1999 in jih brez številnih sodelavcev ne bi bilo mogoče izvesti.

Skupaj s KD Slovenija-Stuttgart, katerega člani so dejavni tudi v naši župniji, ter z Izseljenskim društvom Slovenija v Svetu iz Ljubljane in Svetovnim slovenskim kongresom smo lani pripravili nekaj lepih prire-

ditev: silvestrovanje 1998/1999/2000, dve gledališki predstavi (januarja "Dr. Faust" v Reutlingenu in Stuttgartu z gosti iz Koroške ter maja veseloigro "Rendez-vous" v Böblingenu in Stuttgartu, ki so jo izvedli študentje iz Ljubljane). O sinodi na Slovenskem smo imeli dva seminarja: Cerkev v družbi in kulturi (Ignac Polajnar) in Kristjani za 3. tisočletje (mons. Janez Pucelj). Obiskal nas je novomašnik iz Slovenije, sodelovali smo pri praznovanju slovenskega kulturnega dne, pri kresovanju, srečanje v moji domovini in na ad-ventnem večeru.

Poseben dogodek je bilo tudi srečanje parlamentarne komisije DZ RS za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, ki je potekalo v Slovenskem domu.

Aalen Mednarodni dekanijski dan, 25. 7. 1999. Pripravili so tudi sv. mašo za pokojne Slovence v Neresheimu.

V letu 2000 imajo v načrtu pustno prireditev (4. marca) ter mašo v naravi na Schönenbergu v Ellwanguenu

Ileanete Rantuša in Tomislav Baburic sta stopila na skupno pot.

Krst Florijana Dežmana iz Schw. Gmünda

skupaj z drugimi slovenskimi župnjami iz južne Nemčije (24. 6.).

Böblingen Maja je bila gledališka predstava, junija praznovanje dneva slovenske državnosti s sveto mašo in s kulturno prireditvijo, pri kateri so sodelovali tudi člani društev in šole. Spomnili smo se tudi 1250. obletnice krsta karantanskih knezov Gorazda in Hotimirja. Tudi Miklavž je obiskal to skupnost. V letu 2000 bo 17. 6. praznovanje dneva državnosti, septembra mednarodno bogoslužje in srečanje ter decembra miklavževanje.

Esslingen Praznovanja so v Esslingenu zaradi večje dvorane dobro obiskana. Toda za kresovanje je bila lani ta dvorana precej premajhna. Štefanovanje s tombolo je tudi lepa božična prireditev, ki je lani kljub viharju privabila precej rojakov.

Heilbronn Osrednja prireditev je adventno-božični večer z miklavževanjem. Lep program pripravi družina Reichle s sodelavci. Lani pa so večer polepšali še Kanmiški koledniki in seveda Miklavževa ekipa iz Stuttgarta.

Tudi v letu 2000 bo miklavževanje glavna prireditev. Radi se pridružijo kakšnemu izletu oz. romanju in prireditvam v Bönnigheimu.

Oberstenfeld Skupnost priredi praznovanje dneva državnosti z mašo v naravi, sv. mašo z nemško župnijo in gostovanje kakšne skupine oz. zbora. Slovenci lepo sodelujejo z nemško župnijo.

Letos je v načrtu skupna maša slovenske, nemške in italijanske skupnosti v Oberstenfeldu in praznovanje dneva državnosti v Bönnigheimu s sv. mašo v naravi (na vrtu SKD Mura).

Schorndorf Mesečno imamo sveto mašo pri sestrah v kapeli sv. Martina, večkrat se udeležujemo tudi praznikov in prireditev v Schw. Gmündu. Po maši gremo vedno skupaj na kavo in pogovor.

Mladi organizirajo izlet nogometašev v Amsterdam (17. in 18. 6).

Schwäbisch Gmünd Vsako leto pripravijo prvomajsko romanje na Hohenrechberg. Nekateri so tudi zelo dejavni v SKD Zlatorog, kjer se po

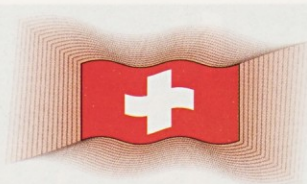
maši dobimo na kavi in nazdravimo ob kakšnem prazniku.

Stuttgart

Mladi so po veliki noči obiskali Slovenijo - nogometna ekipa je igrala s smučarskim klubom Triglav iz Kranja, mladinska pevska skupina in Planet-X pa so nastopali v Radovljici. Julija so skupaj z mladimi župnije sv. Konrada organizirali izlet v Slovenijo od Korotana do Jadrana. V letu 1999 je bilo romanje v Sveto deželo, na Kimsko jezero, v Maribor ob papeževem obisku in v Mainz. Udeležili smo se tudi mednarodnega srečanja v Wieblingenu pri Ulmu, obhajali 25-letnico Slovenskega doma z mladinskim pevskim zborom iz Radeč ter pihalnim orkestrčkom iz Bohinja, vsako tretjo nedeljo v mesecu pa smo obhajali še praznovanja s slavljenici. Otroci in mladi so pripravili program za materinski dan in Miklavža.

Leta 2000 bomo obhajali 40-letnico slovenskega misijona. Glavno praznovanje bo 19. novembra.

Slovesnost bo vodil slovenski metropolit dr. Franc Rode.

Š V I C A

V novo leto 2000 smo stopili na novega leta dan s skupnim bogoslužjem v župnijski cerkvi sv. Trojice Tann s številnimi italijanskimi in češkimi verniki. Ob domačem župniku smo somaševali italijanski, češki in slovenski izseljenki duhovnik. Vsak je spregovoril v svojem jeziku, domači župnik pa še v retoromanščini.

Po evangeliju je sledil pogovor misijonarjev z domačim župnikom. Odgovarjali smo na vprašanja: Kaj te usmerja na začetku leta 2000, kakšne so tvoje vizije za tvojo skupnost, veselje, bojazni... Očenaš smo si razdelili, vsak je molil eno prošnjo v materinem jeziku, potem pa smo ga skupaj zapeli v latinskem jeziku. Slovesno bogoslužje smo sklenili z zahvalno pesmijo, ki jo je vsak pel v svojem jeziku.

V zgibanki, ki so jo verniki odnesli na svoje domove, pa so v vseh omenjenih jezikih bila izpisana novoletna voščila posameznih duhovnikov. Slovenski verniki so lahko brali: Naj nam bodo nebesa naklonjena vse dni novega leta in izpolnjeni upi. Naj bomo deležni Božjega blagoslova in varstva Božje matere Marije!

Tako smo jubilejno leto, posvečeno Sv. Trojici, nastopili simbolično v svetišču, posvečenem Sv. Trojici, in novo tisočletje začeli v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.

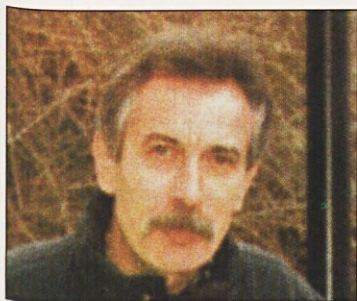
Konec prvega meseca v novem letu je zaznamoval **odhod Jožeta Klasinca** v večnost. Rodil se je 29. junija 1947 v kmečki družini na Hajdini pri Ptuj kot drugi od šestih otrok. Zgodaj je moral poprijeti za delo na kmetiji. Z devetnajstimi leti se je podal za delom v Avstrijo, tako kot pozneje vseh njegovih pet bratov in sester. Vsakozi - trideset let - je delal kot vezilec. Zdaj mu tujina milostno daje še zadnje bivališče. Dela je našel, sreče ne veliko.

Šestintridesetletni se je poročil in v narodnostno mešanem zakonu sta se mu rodila dva sinova: Štefan in Filip. Tudi po razpadu zakona je ohranil stik z otrokoma. Pridružile pa so se tudi zdravstvene težave. Operativni posegi so mu sicer podaljševali življenje, vendar ga niso mogli rešiti. Bolezen je bila močnejša od volje po življenju.

Podlegel je zaradi pljučnega raka, ki se je razpredel po vsem telesu. Spravljen z Bogom in okrepcan s sv. zakramenti je prestopil prag večnosti 24. januarja 2000 v bolnišnici v Feldkirchu. Letos junija bi napolnil 53 let.

Krst Anne Lene Kokol iz Ludwigsburga

Pokojni Jože Klasinc

Rad se je družil s slovenskimi rojaki, od vsega začetka je bil član SD Dr. France Prešeren Lihtenštajn, bil je izvoljen v glavni odbor društva in nazadnje opravljal tajniške posle. Rad je prihajal k slovenski sv. maši.

Bil je mirnega, zadržanega značaja. Bolečino, ki jo je nosil v sebi, je ohranjal zase. Morda je zato tako zgodaj odšel od nas, ker je bila mera trpljenja dopolnjena za mnogo daljše življenje.

Na misel mi prihaja največji slovenski pisatelj Ivan Cankar, ki je v svoji črtici O, domovina, ti si kakor zdravje! zapisal: "... Ljudje božji, bratje, domovino sem imel in zdravje; ko sem oboje izgubil, so izpregledale moje oči in so videle, da sem imel zdravje in domovino ... Pokažite mi, bratje, kje je jama, izkopana!"

Tudi mene je Jožetova smrt globoka prizadela. Z grenkobo v srcu sem pomislil: še eden od rojakov, h katerim sem poslan, je omahnil v smrt. Izpit od dela in bolezni, neuresničenih načrtov, neizsanjanih sanj, neizpetih pesmi ...

Zbrani pri slovenski sv. maši v Schaanu, smo se zadnjo januarsko soboto še enkrat spomnili rajnega Jožeta. Naj v Bogu najde tisto srečo, ki mu jo je življenje tako skopo odmerjalo.

p. Robert

OZNANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

ANGLIJA

MAŠE IN SREČANJA V POSTNEM IN VELIKONOČNEM ČASU

ABERDARE: sobota, 11. marca, ob 11.30 dop.

LONDON: nedelja, 12. marca, ob 5.00 pop.

CHAPEL END: sobota, 1. aprila, ob 4.00 pop.

DERBY: nedelja, 2. aprila, ob 3.00 pop.

LONDON: nedelja, 9. aprila, ob 5.00 pop. - tiha nedelja

ROTHWELL: sobota, 15. aprila, ob 3.00 pop.

KEIGHLEY: nedelja, 16. aprila, ob 1.00 pop. in ne kot navadno ob 3.00 pop. - cvetna nedelja

LONDON: VELIKA SOBOTA, 22. aprila, ob 3.00 pop.

Blagoslov velikonočnih jedil v kapeli doma.

BEDFORD: VELIKA SOBOTA, 22. aprila, ob 7.30 zveč.

Velikonočna vigilijska v ukrajinski cerkvi.

ROCHDALE: VELIKA NOČ, 23. aprila, ob 3.00 pop.

Slovesna maša v kapeli poljskega kluba (Beechwood).

LONDON: nedelja, 14. maja, ob 5.00 pop.

ROCHDALE: nedelja, 28. maja, ob 3.00 pop. - "Spet kliče nas venčani maj..."

Sv. maša in nato pete litanije ter blagoslov z Najsvetejšim. Tudi tokrat v kapeli poljskega kluba (Beechwood).

Lepo vabljeni!

NEMČIJA

MÜNCHEN:

Svete maše marca in aprila:

Slovesne maše so v cerkvi Svetega Duha na cesti Pol, v bližini Marienplatz vsako nedeljo ob 16.30. Pol ure pred mašo je priložnost za spoved. Vsako prvo nedeljo v mesecu je pol ure pred mašo molitev za duhovne poklice in mir v svetu.

Maše in molitvena ura bo v petek, 3. marca, 18. uri; prvi petek je posvečen češčenju Srca Jezusovega. V sredo, 8. marca, na pepelnico bo pelenjenje in maša ob 18. uri, po maši pa pobožnost križnega pota. Tako bo vse petke v postu. V soboto, 25. marca, na praznik Gospodovega oznanjenja, bo maša ob 18. uri.

Waldkraiburg

Maše so v farni cerkvi Kristusa Kralja 4. in 18. marca ob 18. uri (v aprilu 1. in 15. ob 19.00)

Rosenheim

V cerkvi ob pokopališču 12. in 26. marca ob 11. 15. v aprilu pa 9. in 16. ob 11.15.

Freilassing

V farni cerkvi 12. marca in 9. aprila ob 16. uri.

STUTTART:

Svete maše marca in aprila:

STUTTART - Sv. Konrad: 5., 12. in 19. marca ter 2., 9., 16., 20. (ob 19.00), 22. (ob 22.00) in 30. aprila ob 16.30

BÖBLINGEN: Sv. Bonifacij: 5. marca in 2. aprila ob 10.00

SCHW. GMÜND: Kapela sv. Jožefa: 12. marca in 9. aprila ob 9.30

SCHORNDORF: kapela-sestre: 19. marca in 16. aprila ob 8.45

AALEN: Sv. Avguštin: 19. marca in 16. aprila ob 11.00.

HN-BÖCKINGEN: Sv. Kilian, SOBOTA, 25. marca in 15. aprila ob 17.00

OBERSTENFELD: Srce Jezusovo: 26. marca in 23. aprila ob 9.00.

ESSLINGEN: Sv. Elizabeta: 26. marca in 23. aprila ob 17.00

Weißbach: 11. marca ob 16.00

Sobotna šola: Stuttgart: 18. in 25. marca ter 1. in 15. aprila od 10.00 do 12.00.

Böblingen: 5. marca in 2. aprila ob 9.00.

Tecaj slov. jezika za mlade in odrasle ob četrtkih od 19.30 do 21.00

Pevska vaja za mlade: četrtek od 19.00 do 21.00), za odrasle: petek od 18.30 do 20.30

Tecaj računalništva: petek od 18.30 do 20.30

Nogometni trening: ponedeljek od 19.00 do 21.00

Konzularni dnevi - Sophiestr. 25/II: 1. in 3. četrtek v mesecu od 9.00 do 16.00. Tel.: 089/ 543-98-19.

9. - 10. 4.: obisk Škofjelofskega pasijona v domovini in razstave pirhov g. Antona Strojana v škofovih zavodih v Ljubljani s KD Slovenija-Stuttgart

16. 4. cvetna nedelja - blagoslov butaric in zelenja: v Schorndorfu, Aalenu in Stuttgartu

22. 4. velika sobota: Blagoslov velikonočnih jedil: Böblingen ob 14.00, Esslingen ob 16.00 in Stuttgart ob 18.00 ter zvečer po obredih ob 22.00

23. 4. VELIKA NOČ: slovesna praznična sv. maša ob 16.30 v cerkvi sv. Konrada

REUTLINGEN: Sv. maše:

Bad Urach, St. Josef: 4. ter 18. marec ter 1. in 15. april ob 17.00.

Pfullingen, St. Wolfgang: 12. in 26. marec ter 9. in 23. april ob 17.00.

Göppingen: St. Joseph, 1. april ob 15.00

Pisarna: Krämerstr. 17, je odprta po predhodnem dogovoru ob četrtkih!

Kristo Srienč: SPRTA BRATA

Bilo je od zemljiškega odseka okrajnega sodišča s kratko vsebino, da je z dokazilom nedolžnosti izveden istočasno tudi popravek v zemljiški knjigi in je Jošt Ravničar edini zakoniti lastnik po očetu Juriju podedovanem posestvu.

Bil je že peti dan po Joštovi vrnitvi. Hiša je bila še vedno zaklenjena. Mama in Manica sta menili, da je treba poklicati policijo.

"Počakajmo še kak dan!" je svetoval Jošt.

V zaporu se je navadil potrpežljivosti. Obenem je bil prepričan, da se bo v kratkem pojavila Erika, ali sama ali skupaj s Tevžem. Tega snidenja se je izredno veselil, sploh odkar je imel potrdilo od zemljiške knjige, da je on znova zakoniti lastnik hiše in posestva.

"Sobota je danes, šest dni, odkar si doma, in hiša je še vedno zaklenjena," je mati Barba tisto jutro nagovorila Jošta.

"Samo malo še potrpite; zdi se mi, da ne bo treba več dolgo čakati!" je vzdihnil Jošt.

Po zajtrku so vsi šli trebit med bajto in gozdnim obrobkom ležeči travnik.

Sredi dopoldneva se je pripeljal mesar Grič iz trga. S težkim živinskim tovornjakom se je ustavil na dvorišču pred hlevom. Poleg njega je sedela Erika, vsa našminkana in gosposko oblečena.

"Vse živine danes ne spravim na voz. Po ostalo polovico pridem prihodnji teden, verjetno v torek. Kar odpeljem danes, plačam danes, ostalo obračunava v torek. Ste zadovoljni?"

"Velja, se strinjam."

"Da se ne umažete, bom že sam nabasal, sem navajen."

"Jaz pa grem medtem ob gozdu na sprehod. Od tam je čudovit razgled."

Mesar je stopil v hlev. Odločil se je, da pobaše najprej težke vprežne vole, nato štiri junce in telice. Vprežni voli so ga lepo ubogali in so voljno stopali na voz. Bolj uporni so bili junci. Ko se je ravno mučil z drugim parom, stopi v hlev Jošt.

"Pomagaj, hudič, kaj pa zijaš," je zavpil mesar, misleč, da je hlapec.

"Za Boga, kaj pa počnete? Ali ste znoreli? Če nemudoma ne izginete iz mojega hleva, vam zasadam te vile v trebuh!"

(Heerlerheide) Slovenski pevski zbor Zvon ob praznovanju svoje 70-letnice

Mesar je tako osupnil, da se mu je ravno ob hlevskem vходу izvil iz rok drugi junec ter z repom pokonci zdiral prek dvorišča in izginil za vogalom. Le malo je manjkalo, da ni podrl Erike, ki se je vračala s sprehoda. V diru je z blatom do pasu onesnažil njeno svilenlo krilo.

Mesar v tem hipu ni vedel, kaj naj ukrene, ali naj zdirja za juncem ali naj odgovarja razjarjenemu moškemu z vilami v rokah, ki se je bojevito postavil pred njega.

"Gospa Erika," se je mesar jecljaje začel opravičevati, "mi je živino prodala. Polovico mislim odpeljati danes, drugo polovico pa v torek."

"Nič ne boste odpeljali ne danes ne v torek. Živina je moja! Lahko odpeljete Eriko, kamorkoli hočete. Samo da te candre nikdar, pa zares nikdar ne vidim več. Če vas je hotela prelisičiti, je to vaša zadeva. Živino pa takoj izbašite z voza! Če ne, kličem policijo. Tudi tistega junca mi ulovite! Dokler ne bo vsa živina v hlevu, še za ped ne pustim voza premakniti z mesta."

Pri teh besedah je Jošt izmaknil ključ iz tovarnjaka ter ga vtnil v žep.

Šele zdaj se je Erika prikazala izza vogala. S svilenim robcem je brisala blato s pisanega krila. Ko je opazila Jošta z vilami v rokah, ji je vzelo sapo. Kot bi vanjo treščila strela, je zakrtila z rokami in v očeh se ji je zasvetil ogenj silnega sovraštva. V svoji nemoči se je polagoma zavedla, kakšno sramoto si je nakopala. Ponos in sramota sta se v tej ženski duši spoprijela. Njen ponos ji ni dopustil, da bi priznala svoje ponižanje. Blazna jeza ji je gorela z obraza.

Ko je mesar odgnal zadnjega vola s tovarnjaka nazaj v hlev, je zagrabil ob vratih slonečo lopato, nabasal svežega blata ter ga Eriki treščil v obraz in ji zabrusil: "To naj bo plačilo za tvojo živino. Račun za današnjo potegavščino pa dobiš sodnijsko; ne bo nizek!"

Skrajno razjarjen mesar je z lopato še drugič zajel blata, da bi z njim vnovič polil Eriko, toda Jošt mu je lopato iztrgal iz rok in zavpil nad njim: "Nehaj, surovež. Slovenci tako prostaškega načina medsebojnega obračunavanja ne trpimo!"

Medtem je ubegli junec sam pricapljal izza vogala in Jošt ga je hitro ujel. Hlapec, ki ga je kričanje privabilo v bližino, je žival odgnal nazaj v hlev.

"Erika, najin račun je še odprt!" je Jošt stopil pred žensko.

"Plačilo za mojo živino si prejela od mesarja v obliki, kot si jo zaslužila. Plačilo za prodajo svoje ženske časti boš pa prejela od najvišjega plačnika. Božji mlini meljejo počasi, toda zanesljivo. Dosti dolgo si molzla naš dom. Nemudoma mi izroči ključe in nikdar se mi več ne pokaži na naši zemlji, ki si jo oskrunila in ponižala."

Rdečica je zalila od blata oškropljeno lice. Nezmožna vsake besede, je Erika segla v torbo in zalučala ključe Joštu v obraz. Če bi jih ne bil prestregel, bi jih dobil v lice.

Nato je Jošt segel v žep. Pomilovalno se je ozrl na mesarja Griča ter mu izročil ključ od tovarnjaka.

"Zame je s tem ta nerodna stvar končana. Želim, da bi bila tudi za vaju!"

Mesar je skočil za volan in tovarnjak je odropotal v dolino.

Erika, visoko vzravnana, je obrnjena proti hiši z maščevalno, grozeče dvignjeno pestjo zapretila s hreščečim glasom: "Gorje vam, čuševsko gnezdo! Že je v koroškem koledarju zapisan dan, ko vas bodo kot mesar živino nabasali na tovarnjake ter izselili."

Nato se je satansko zakrohotala ter taka, kot je bila, odstorkljala za tovarnjakom navzdol.

Mati Barba, ki je izza kašče spremljala zgodovinski dogodek na domačem dvorišču, pa je segla v najgloblji predal ljudske modrosti ter si poltiho rekla: "Kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade!"

SKUPNA SREČA PRED VIHARJEM Poroka

Prvo nedeljo po svoji vrnitvi iz ječe se je Jošt odpravil na Dravsko. Dve leti se z Lonico nista videla. Pisati iz ječe mu je bilo dovoljeno samo enkrat na mesec. Vsako pismo je moral oddati odprto, da so ga cenzurirali.

Preden se je odpeljal, mu je mati namignila, da bi bil čas za ženitev. Jošt se je na ta mamin opomin hvaležno nasmešnil.

"Mama, ko bo maj v najbujnejšem cvetju, bo Lonica kot moja žena že pri nas. Dotlej pa ostanemo še vsi trije, vi, Manica in jaz, v bajti. Naprosil sem namreč gospoda župnika, da bi hišo blagoslovil še preden pripeljejo balo. Ne vem, vendar imam čuden občutek, kot da je Bog v teh

dveh letih odtegnil svojo blagoslavljačo roko od naše hiše."

"Ali so gospod župnik obljubili?"

"Rade volje; celo odobravali so! Tudi glede poroke sva se menila. Namignil sem jim, da bi jo rada imela na sv. mesu in da bi naju oni poročili."

"In kaj so na to rekli?"

"Zvedavo so me pogledali, odprli koledar ter rekli, da se bomo še zmenili."

"Ali dravski gospod ne bo užaljen?"

"Ne verjamem, saj sam zelo visi na tem Marijinem romarskem svetišču. Kolikor vem, je on sam predlagal Lonici Sv. mesto."

Obe, mati in Manica, sta Joštu še naročali pozdrave in mati je še pripomnila, naj Lonici pove, da se ji nikakor ni treba bati, saj da jo bosta z Manico z veseljem sprejeli kot mlado gospodinjino pri Ravničarju in ji bosta dobrohotno stali ob strani pri vsakdanjem delu.

Tri tedne nato je bila Joštova in Loničina poroka v Marijinem svetišču na hribu.

Maj je s svojo razkošno cvetočo lepoto obsul deželo ob Dravi. Vse je cvetelo, dehtelo in pelo. Drevesa, eno lepše od drugega, so se po sadovnjakih klanjala svojemu Stvarniku in njegovi razkošni cvetoči lepoti.

Šest okrašenih kočij s praznje oblečenimi svati se je ustavilo na lagodni vzpetini pred cerkvijo. Svetomeški zvon je naznanjal, da hočeta dva mlada človeka pod Marijinim varstvom začeti svoje zakonsko življenje.

Tudi v njunem srcu je bil maj, lep, cvetoč maj, poln pričakovanja, upanja, ljubezni in sreče. Marija je dobrohotno, vabeče gledala z oltarja na poročni par, kot da bi ji ma hotela razodeti življenjsko skrivnost: Ne bo vedno maj. Prišli bodo tudi dnevi, ko bo trnje pognalo ob poti življenja. Pa saj sta močno verna in polna ljubezni, ki nikdar ne mine, ki vse pretrpi in vse prenese.

Ko sta Jošt in Lonica jasno in odločno izrekla svoj da, sta si s pogledom potrdila to, kar sta izrekla z usti ter v srcu obljubila sebi in Bogu. Duhovnika, ki sta poroki prisostvovala, domači in dravski župnik, sta naslovila na ženina in nevesto kot napotnico naslednje besede:

"Vzemita kot tretjega partnerja Boga v svojo sredino. Njegova roka vaju bo varovala, njegovo oko vaju bo vodi-

(Eisden - Slovenski dan '99) V cerkvi sv. Barbare so bili ob škofu Metodu Pirihu še domači župnik, dekan mesta, delegat Pucelj in slovenska duhovnika Gaberc in Rajk.

lo! Vsak vajin pogled v Božje oko bo kakor novo jutro, nov dan, nov čas, nova večnost, in tako se bodo vajina danes začeta nebesa vedno na novo začenjala in nikdar končala."

"Pa naj pridejo v življenju še tako težke preizkušnje, ne pozabita, da imamo Očeta, ki ga smemo nagovoriti s 'Ti'; Očeta, ki nas išče, če zaidemo; Očeta, ki nam pride naproti, če se vračamo; ki nam odpusti, če ga žalimo; ki nas zopet posinovi, če smo zavrgli njegovo otroštvo.

Za spremljevalko se vama danes ponuja dobra, ljubeča Mati, Mati dobrega sveta, ki vama bo dan za dnem pela svoj Magnifikat -Moja duša poveličuje Gospoda. Svoje poslanstvo, vekomaj poveličevati Gospoda, polaga danes Marija v vajine roke."

Svatje so se po končani poroki vrnili v nižino, kjer so posedli v svoje kočije. Camar je zavriskal, kočijaži so nategnili vajeti, konji so zarezgetali, potegnili ter se spustili v dir. Stresali so svoje košate grive ter ponosno dvigali svoje glave.

Celo sveti apostol Jakob, varuh suške cerkve, se je spozabil ter se s pobožno priprtím očesom ozrl z oltarja skozi okno, ko so se mimo pripeljali veseli svatje z mladim poročnim parom.

Pri Ravničarju sta se po blagoslovitvi hiše naselila nova gospodarja, Jošt in Lonica. Mati in Manica sta na njuno ponovno prošnjo prišli iz bajte nazaj. Tudi Bog se je vrnil iz dveletnega preganjanja in z njim blagoslov in sreča štirih ljudi.

Minili so tedni, meseci.

(Maasmechelen - Slovenski dan '99) Med gosti sta bila tudi veleposlanica RS Marija Adanja in škof Metod Pirih.

Bližala se je obletnica Joštove in Loničine poroke. Zopet se je prebujal maj s svojim cvetjem in petjem. Majnik je lepega dne kot zaželen gost tudi pri Ravničarju potrkal na vrata, na vsa okna. Dobili so fantka, krepkega kričaća, ki je s svojim zvonkim glasom opominjal vse hišne prebivalce na svoj prihod in svojo prisotnost med njimi.

Majhen sončni žarek je ogrevaje zasvetil v mlado družino.

Dan preden so nesli malega Tončka h krstu, sta sedela Jošt in Lonica v veži z roko v roki. Tedaj se ozre Jošt na podboj nad vrati družinske sobe.

"Glej, Lonica, tu zgoraj je bila svoj čas plošča s pomembnim napisom. Besedilo je bilo staro gotovo več rodov. Veljalo je kot neke vrste družinsko geslo, ki je povezovalo vse družinske člane. Za vsakega prišleca od zunaj je bil ta napis nujno opomin, da v tej hiši žive ljudje, ki svoje življenje oblikujejo v smislu napisanega načela. Mama mi je povedala, da je v času, ko sem bil v zaporu, Tevž na izrecno zahtevo Erike odstranil ploščo. Odstranil jo je baje zelo surovo. Erika mu je vsilila v roke cepin, češ izruvaj vendar to neokusno desko, ki me dan za dnem bolj bode v oči, ter jo vrži stran, da je več ne bom videla. Tevž je nato izruval staro častljivo ploščo ter jo vrgel na gnoj."

"Pa čem' je to storil?"

"Čem', se tudi jaz sprašujem. - Ker se je dal zapeljati ljudem, ki med nami sejejo sovraštvo in nas hočejo odtujiti Bogu in narodu!"

Lonica je planila kvišku: "Pa ga vendar obnovimo! Jošt, čim prej ga obnovimo!"

"Ravno to hočem, in sicer na krstni dan najinega otroka Toneta. Vse imam že pripravljeno, samo tvoje odobrenje še manjka. Želim si, da bi ti napis izrecno odobrila."

Lonica je ljubeče uprla pogled v moža ter ga poljubila na lice. Jošt ji je poljub vrnil ter nadaljeval: "Plošča za napis je pripravljena, besedilo si pa v tem prelomnem času izberi ti. Veljalo naj bi kot naše družinsko geslo za vse nadaljnje rodove."

Nato je stopil v sobo, vzel iz miznega predala sedem skupaj zloženih listkov, ter dejal: "Prebral jih bom po vrsti. Nato si boš eno besedilo izbrala ter ga potrdila, da bo nama, malemu Tončku in njegovim potomcem neovrgljivo življenjsko vodilo."

"Skušala bom izbrati po vesti in srcu!"

"Torej poslušaj:

1. Gospod, vedno ostani z nami, naj nam nikoli ne zaide sonce tvoje milosti.
2. Pomagaj nam sprejemati vsak dan kot tvoj dar, da bomo sad zemlje in luč sveta.
3. Kako dobro in prijetno je, če ljudje složno živijo skupaj. Bog jih blagoslavlja in jim daje življenje na veke.
4. Gospod, spopolnuij nas, da bomo oznanjevalci tvoje resnice in pričevalci tvoje ljubezni.
5. V tvoji luči, Bog, nam vse postane svetlo.
6. Vera naj nam bo luč, materina beseda pa ključ do zveličavne krščanske omike.
7. Tistim, ki ljubijo Boga in doma, vse pripomore k dobremu."

Jošt je končal. Zvedavo se je ozrl na ženo, ki ga je napeto poslušala.

"Ali si se odločila?"

"To je težko! Vseh sedem misli je lepih, tako da izbira ni lahka! Veš, Jošt, kaj bi predlagala: končno odločitev prepustiva Bogu. On pozna vse naše duševne in telesne potrebe, pozna našo prihodnost, vse skrivnosti, v katere je zavito življenje nas in naših potomcev. Deni vseh sedem lističev v košarico, jih premešaj, jaz pa potegnem enega izmed njih, ne da bi ga poprej prebrala."

"Velja! Pomoliva očenaš, da bi on vodil tvojo roko, ko boš potegnila tisto misel, ki je po Božji volji kot duhovno

vodilo najvažnejše za naš obstanek in s tem za obstanek našega ljudstva."

Oba sta sklenila roke, nakar je Lonica segla v košarico ter vzela iz nje liste, ki je slučajno obtičal med njenimi prsti.

"Ta bo pravi! Preberi ga!"

Jošt razvije listič ter čita: "Vera naj nam bo luč, materina beseda pa ključ do zveličavne krščanske omike! Lonica, dobro si izbrala; Bog te je vodil! Na nas pa leži, da bomo to njegovo voljo upoštevali, mi in naši potomci!"

Dan nato, bila je nedelja, so v cerkvi sv. Jakoba krstili malega, zelo živahnega Toneta.

Po cerkvenem slavlju so se zbrali bližnji sorodniki na domu. Preden so gostje zasedli prostore okrog snažno pripravljenih miz, je Jošt zaprosil, da bi domači župnik kot krstitelj blagoslovil novo, nad vhodom v družinsko sobo pritrjeno ploščo. Med blagoslavljanjem so gostje zapeli Slomškovo himno V nebesih sem doma, ter vsi po vrsti odobraval besedilo na plošči, češ da je napis časovno in krajevno nadvse primeren in da bi si ga moral sleherni korški Slovenec vtisniti v srce ter se po tem načelu ravnati kljub vsem raznarodovalnim posegom raznih organizacij in deželni oblastnikov.

Občinski tajnik Ivan, ki je kot Joštov prijatelj bil Tonetov boter, je dodal: "Vse premalo samozavesti imamo, zato nas pa nemški brat potiska od zahoda in severa proti vzhodu in jugu, od Velikih Tur proti Karavankam. Opoška nam slovensko govorico in slovensko pokolenje, češ da smo vindišarji in da nimamo svoje kulture. Dosti je takih, ki nasedejo tej stalni propagandi in se dajo ustrahovati. "Nolite tacere super iniquitatem" - Ne molčite ob krivici! Običajna pot, ki jo gre slovenski brat: najprej izgubi svojo samozavest, potem obmolčne, molče vzame vse na znan-

je, tudi da ni Slovenec. Tvoj molk bo tvoja kazen! Zakaj tak strah, zakaj bojazen?"

Ko materino govorico

na moč zatirajo s krivico,

molčiš, notranje prazen,

tvoj molk bo tvoja kazen!"

"In naši nemčurji?" se je oglasil stric z Dravskega.

"Jaz jih ne obsojam," se je zopet oglasil tajnik Ivan. "Sicer se reče, da je Bog ustvaril Nemca, Angleža, Madžara, Slovence, ni pa ustvaril nemškutarja, ker se je to sam naredil. Temu bi ugovarjal. Večina teh ljudi ni imela šole; šola jim ni posredovala dosti jezikovnega znanja. Niso sposobni brati knjig, listov, in tako smisel za materin jezik v njih zamre. Treba je samo še nekaj propagande, pa se slovenske matere sin sramuje svojega pokolenja in noče več biti, kar dejansko je. Mi pa smo v veliki meri sokrivi tega odpadništva, ker takega človeka navadno odpišemo, namesto da bi mu šli naproti ter mu pomagali iz krize, v katero so ga morda prisilile krajevne razmere."

Da bi se ta začeta politična razprava ne nadaljevala v neskončnost, je Ravničar "krstitelje" povabil v čedno družinsko sobo, v kateri je Manica že pripravila vse za kosilo.

Gospod župnik še ni odmolil obmizne molitve, ko v sobo prihiti ves zbežan cerkovnik z novico: "Na lipi visi nacistična zastava s kljukastim križem!"

Med gosti je zavrelo. Nekaj jih je planilo k vratom.

Župnik je pomirjeval: "To je v nekaterih krajih že vsakdanji pojav! Kjukasti križec na jopiču, to vidiš po mestih in trgih, pa tudi po ponemčenih krajih. Viharnim časom se bližamo."

"Kot bi ponorela, drvi vsa nemčija za Hitlerjem, in Avstrija noče zaostajati," je dostavil Ivan.

Kljub temu je družinska slovesnost trajala do večera. Marsikaj so si gostje povedali.

Čutilo pa se je, da visi nad deželo nekaj kot Damoklejev meč, da nad njimi visi neka grozeča negotovost. Kaj bo prinesel čas? Mali Tonček je v vozičku sladko spal ter se edini v hiši ni zavedal prav nobene nevarnosti. Srečen otrok v Božjih rokah!

Se nadaljuje

(Dunaj) Jaslice v Slovenskem pastoralnem centru

REVŠČINA

Vsaka šesta družina v Sloveniji je revna. Okoli 15 odstotkov revnih gospodinjstev je sicer še zmeraj pod evropskim povprečjem (na drugi strani se nekaj tisoč Slovencev valja v denarju, podobno kot pred drugo svetovno vojno).

SAVINJA RAJ ZA RIBE IN KOPALCE

Če bo šlo vse po načrtih, bo že čez dve leti Celje imelo čistilno napravo za odpadne vode, ki bo zmanjšala onesnaževanje Savinje in Save. Stala bo v Rifengozdu, približno štiri kilometre pod sotočjem Savinje in Voglajne. Kompleks bo velik okrog 2 hektara in ne bo povzročal dodatnih negativnih vplivov na okolje. Celje računa na 2 milijardi nepovratnih sredstev, drugo bo primaknila država iz davka za obremenjevanje voda.

Po postavitvi naprave bo treba na kanalizacijsko omrežje prevezati še večino tistih gospodinjstev, ki imajo še vedno greznice (v Celju jih je še okoli 7 tisoč).

PROSTOCARINSKE PRODAJALNE

Preoblikovanje prostocarinskih prodajaln na mejah z Italijo, Avstrijo in Madžarsko v trgovine z normalno obdavčitvijo s 1. januarjem 2001 praktično pomeni njihovo zaprtje, kajti poslovanje v novih razmerah večinoma ne bo

(Berlin) Družina Galič in harmonikar Primož Zvir na silvestrovanju

(Dunaj) Spomin na silvestrsko srečanje

mogoče. Izjema ostaja enajst t. i. "duty freejev" na meji s Hrvaško, ki naj bi ohranili poseben davčni in carinski status do vstopa Slovenije v Evropsko zvezo.

Evropska komisija je v lanskem rednem poročilu o napredku Slovenije zavrnila slovenski predlog za postopno preoblikovanje PCP do konca leta 2002 ter Ljubljani naložila odpravo te prodaje v letošnjem letu, in sicer do 1. julija.

SLOVENIJA NAPREDUJE

Slovenija je v drugem četrtletju lanskega leta v primerjavi z enakim obdobjem leto prej po objavljenih podatkih Eurostata med kandidatkami za članstvo dosegla največjo rast bruto domačega proizvoda (BDP). Ta je v Sloveniji v lanskem drugem četrtletju glede na enako obdobje iz leta 1998 zrasel za 6,4 odstotka, medtem ko je bila povprečna rast v desetih srednjeevropskih kandidatkah 2-odstotna.

Več kot 2-odstotno rast BDP v drugem četrtletju 1999 glede na enako obdobje leto prej so poleg Slovenije dosegle še Slovaška (2,9), Poljska (3) in Madžarska (3,7). V Evropski zvezi je BDP v drugem četrtletju 1999 v primerjavi z enakim obdobjem v 1998 zrasel za 1,8 odstotka.

BEZPOSELNOST

Lani se je zaposlilo 62.350 brezposelnih oseb, kar je za 12,4 odstotka več kot v letu 1998. Konec lanskega decembra je bilo tako na Zavodu RS za zaposlovanje prijavljenih

114.348 brezposelnih oseb, kar je 9,7 odstotka manj kot konec leta 1998. Po zadnjih podatkih državnega statističnega urada, ki so na voljo za november 1999, je stopnja registrirane brezposelnosti znašala 13 odstotkov, novembra 1998 pa 14,5 odstotka.

Brezposelnost je padala v večini mesecev leta 1999, v primerjavi s predhodnim mesecem je porasla samo v juliju in oktobru.

Najbolj se je število brezposelnih zmanjšalo v Novi Gorici, in sicer za 21,1 odstotka.

ROKOMETAŠI PRVI ZA SYDNEY

Optimistične napovedi slovenskih rokometašev pred začetkom 4. evropskega rokometnega prvenstva na Hrvaškem so se povsem uresničile. Peto mesto na sklepnem turnirju "stare celine" je daleč najboljši dosežek slovenske moške rokometne reprezentance v vsej njeni zgodovini - na EP leta 1994 na Portugalskem je osvojila deseto mesto, dve leti pozneje v Španiji pa enajsto -, zmaga v tekmi za peto mesto proti Hrvaški pa eden od vrhuncev slovenskega ekipnega športa in izpolnitev najbolj skritih želja domačih športnih navdušencev.

Z izjemnim dosežkom je Sloveniji uspel velik in težko ponovljiv met: v zgodovini slovenskega športa se je kot prva reprezentanca v igrah z žogo uvrstila na olimpijske igre, ki bodo letos septembra v avstralskem Sydneyju, prav tako pa si je že neposredno zagotovila nastop na svetovnem prvenstvu prihodnje leto v Franciji ter čez dve leti na zaključnem turnirju evropskega prvenstva.

VILENICA

Skupina jamarjev jamarskega društva Sežana je v bližini Vilenice odkrila jamo, ki po lepoti in strnjenosti jamskega bogastva prekaša večino doslej odkritih jam, morda je celo ena najlepših v bližnji in daljni okolici. Jamarji bodo nadaljevali s prvimi meritvami - za zdaj so dolžino jame ocenili na 300 metrov.

ROGAŠKA SLATINA

S šolskim letom 2000/2001 bodo v Steklarski šoli Rogaška Slatina začeli z izobraževanjem po programu splošne gimnazije. Splošna gimnazija bo v prostorih Steklarske šole, ki bo morala spremeniti ime. Bodoči dijaki in njihovi

(München) Med škofovo vizitacijo

starši si bodo lahko oddahnili, saj vozačem ne bo več treba vsak šolski dan v 35 kilometrov oddaljeno Celje. To naj bi se poznalo tudi v družinskih proračunih.

V Steklarski šoli so zaradi preslabega zanimanja za steklarstvo že dolgo iskali nove izobraževalne možnosti ter razmišljali celo o tehniški gimnaziji. V gimnazijsko izobraževanje naj bi bilo na Šmarskem z novo gimnazijo vključenih več dijakov: v šolskem letu 1998/99 je namreč na tem območju zaključilo osemletko 419 učencev, med katerimi jih je nadaljevala izobraževanje na gimnaziji komaj ena petina. Torej manj kot znaša državno povprečje.

NOVO MESTO

Krka je s svojimi izdelki že v Evropi, saj ima najmočnejši program generičnih zdravil v Evropi in pokriva 85 odstotkov vseh potreb razvitih evropskih držav po teh zdravilih. Samo lanskega decembra so v zahodnoevropske države izvozili za 13,5 milijona dolarjev zdravil. Krka je za Gorenjem drugi največji slovenski izvoznik (ne upošteva Revoza), po dobičku pa med industrijskimi firmami prva v Sloveniji.

GORNJI GRAD

S celotnega območja Zgornje Savinjske doline je trenutno po domovih za starejše krajanje po državi približno 100 varovancev. Dovolj pomenljiva številka, čeprav je tudi res, da si prenekateri verjetno ne želi vrniti v domače okolje. So se pač ustalili, pretiranim spremembam pa starejši

(München) Veliko rojakov se je udeležilo srečanja s škofom.

praviloma niso naklonjeni. To pa seveda ne pomeni, da ni potrebe po domskem varstvu dovolj in zdi se, da jih bo vsako leto več.

INFLACIJA 0,8 ODSOTNA

Cene življenjskih potrebščin so se januarja v primerjavi z decembrom povečale za 0,8 odstotka, primerjava januar 1999/januar 2000 pa pokaže 7,8-odstotno inflacijo. K januarski inflaciji so največ prispevale podražitve hrane in brezalkoholnih pijač (+2,1 odstotka), komunalnih storitev (+4,9) in zemeljskega plina (+2,9 odstotka).

ILEGALCI

Po oceni državnega statističnega urada je bil obseg ilegalne ekonomije v Sloveniji leta 1998 31 milijard tolarjev ali odstotek bruto domačega proizvoda (BDP). Preprodajalci mamil so zaslužili 12,1 milijarde tolarjev, organizatorji prostitucije 9,9 milijarde, tihotapci ljudi pa 8,7 milijarde tolarjev.

SREDNJE ŠOLE

Srednje šole so za šolsko leto 2000/2001 razpisale skupaj 31.489 vpisnih mest, od tega v programih nižjih poklicnih šol 2.025, srednjih poklicnih pa 11.502 mest, od tega 1.890 za dualno izobraževanje. V programih srednjih tehniških in strokovnih šol je razpisanih 8.848 mest, v gimnazijah pa 9.114. Omejitev vpisa bo zagotovo na gimnazijah, medtem ko za programe nižjih poklicnih šol po-

navadi ni pretiranega zanimanja. Skrb zbujačo pa je dejstvo, da se že četrto leto zapored zmanjšujejo generacije, ki končujejo osnovno šolo. Letos končuje osnovno šolo 23.714 osmošolcev, leta 2005 jih bo 22.108, leta 2010 pa le še 18.800.

NAKLO

V občini Naklo ni velikih krajev in pomembnih turističnih točk, vendar so številne naravne znamenitosti, zgodovinski objekti in kulturni dogodki vredni ogleda. Zato so se v Turističnem društvu Naklo odločili za izdajo vodnika, ki bo v pomoč obiskovalcem. Izšel je v nakladi 7000 izvodov. Občina Naklo doslej ni imela pravega turističnega vodnika. V preteklosti so za šolsko tekmovanje "Turizmu pomagaj lastna glava" pripravili majhno zloženko, ki je bila osnova za prospekt z naslovom Naklo na Gorenjskem. To je bilo tudi edino propagandno gradivo za turiste in druge obiskovalce. Zato je že ob ustanovitvi občine njeno vodstvo menilo, da bi bilo dobro narediti obsežnejši vodnik. Ta ima sicer le 32 strani, vendar je privlačen tako po vsebini kot po obliki. Opise krajev z vrsto podatkov dopolnjujejo barvne fotografije, vse pa je natisnjeno na kvalitetnem papirju. Na zadnji strani je zemljevid krajev, ki ima zaradi majhnosti bolj informativno kot uporabno vrednost.

UPOKOJENCI

Zadnje desetletje se je število upokojencev zelo povečalo. Po nekaterih napovedih naj bi bilo v Sloveniji čez nekaj let okoli 40 odstotkov prebivalcev starejših od 65 let, česar si pred drugo svetovno vojno niso niti v sanjah predstavljali, kajti tedaj je bilo upokojencev malo, saj so mednje šteli le uslužbenke in trgovce, delavci pa pokojninsko niso bili zavarovani. V kranjski občini je okoli 9.000 upokojencev, slaba polovica je včlanjenih v kranjsko Društvo upokojencev.

SLOVENIJA DRUGA NA SVETU

Sklad Združenih narodov za pomoč otrokom ali Unicef je edina organizacija ZN, katere delovanje je posvečeno izključno otrokom, njihovem preživetju, zaščiti in razvoju. Največ sredstev za svoje delovanje dobi slovenski odbor Unicefa s prodajo Unicefovih izdelkov, predvsem voščilnic, saj se Slovenija po številu prodanih voščilnic na prebivalca uvršča na drugo mesto v svetu.

ZAIMKI

1. PODČRTANE SAMOSTALNIKE, ZAIMKE ALI KONČNICE ZAMENJAJ Z VPRAŠALNIMI ZAIMKI:

Primer: Ladja je pripeljala turiste. - Kaj je pripeljala turiste? Koga je ladja pripeljala?

Ključke ima najbrž hišnik. Včeraj sem srečal na trgu Slavico. Tomo je ujel soma. Gotovo jim boste pomagali. Stric Lojze je mornar. Avto se je prevrnil na bok. Imam novo žogo. Noge me bolijo. Ponesrečenca so prepeljali s helikopterjem. Berem napeto knjigo. Veliko znanstvenikov je že pisalo o človeški ribici.

2. PREGOVOROM DOPIŠI MANJKAJOČE OZIRALNE ZAIMKE:

..... molči, devetim odgovori. - delaš z dobro voljo, je lahko. - ni, še vojska ne vzame. - je kača pičila, se boji zvite vrvi. - sreča beži, ta zastoj za njo pete brusi. - oko ne vidi, tega srce ne požel. - Pusti to, ne prideš do živega. - ni v glavi, peta nadomesti. - si skuhal, to pojej. - le doma tiči, ta se malo nauči. - prej pride, prej melje. - se bojiš, tega ne ljubiš. - ni v srcu, na jezik ne pride.

3. IZBERI NEDOLOČNI ALI POLJUBNOSTNI ZAIMKE:

Zdelo se mi je, da si (nekomu - komu) pokimal. Potem pa še (nekomu - komu) (nekaj - kaj) zaupaj. Če ti (nekaj - kaj) ni všeč, se pritoži. Otrok je vedel, da se je (nekaj - kaj) zgodilo. Oče je rekel, naj že vendar (nekdo - kdo) pove (kaj - nekaj) smešnega. Vedeti moramo, čemu (kaj - nekaj) delamo.

(Kdo - Nekdo) bo prišel. Teta iz Amerike je(kaj - nekaj) prinesla. Naj gre (kdo - nekdo) odpret vrata.

4. NASLEDNJE Povedi Dopolni z nedoločnim ali nikalnim zaimkom:

..... trka na vrata. - ni brez napak. - bo zaradi tega glava bolela. - ne poznam v tem kraju. - Počakaj, da ti povem. - Vere ne spravi v zadrego. - Hoteli so obdolžiti od nas. Rad bi vas prosil. - ni tako skrito, da ne bi postalo očito. - Od sladkih besed se ne zredi. - mu ni hotel pomagati pobirati krompir. Med poukom ni videl. Dajte mi za pod zob. Nikoli več ne bom udaril.

PRIDEVNIŠKA BESEDA

5. POIŠČI PROTIPOMENKE:

majhen -, mehak -, oster -, ozek -, raven -, tanek -, nolan -, len -, mlad -, neumen -, previden -, vesel -.

6. IZBERI USTREZNE PRIDEVNIKE:

Fant ima slabe (delovne - delavne) navade. Moja mama je (delovna - delavna). Oblekel sem se v (deževni - dežni) plašč. Že ves teden imamo (deževno - dežno) vreme. Kupil sem si zvezke in (druge - ostale) šolske potrebščine. To je bluza in to je (druga - ostala) obleka. Mlada je še in še precej (otročka - otročja). To so (otročji - otroški) čevlji.

7. ODSTRANI PRIDEVNIK, KJER JE ODVEČ:

Stric ima majhno kmetijo v bližini majhnega mesteca. Potem se je oglasil mali možic. Letos sem si prvič ogledal znamenito Postojnsko jamo. Ta kraj je zanimiv in interesanten. Na podstrešju se je nabralo polno neporebne navlake. Šipa se je z glasnim pokom razletela. Ta članek je kompakten, jedrat in zgoščen. Majhen dojenček je vznemirjeno opazoval majhne lučke, ki jih je oče obešal na božično drevesce. Drobna iglica sej je zgubila v seneni kopici.

REŠITVE

1. PODČRTANE SAMOSTALNIKE, ZAIMKE ALI KONČNICE ZAMENJAJ Z VPRAŠALNIMI ZAIMKI: Ključke ima najbrž hišnik. Kaj ima hišnik? - Včeraj sem srečal na trgu Slavico. Koga sem srečal na trgu? - Tomo je ujel soma. Kaj je ujel Tomo? - Gotovo jim boste pomagali. Komu boste gotovo pomagali? - Stric Lojze je mornar. Kaj je stric Lojze? Avto se je prevrnil na bok. Kaj se je prevrnilo na bok? - Imam novo žogo. Kaj ima novo? - Noge me bolijo. Kaj me boli? - Ponesrečenca so prepeljali s helikopterjem. Koga so prepeljali s helikopterjem? S čim so prepeljali ponesrečenca? - Berem napeto knjigo. Kaj berem? - Veliko znanstvenikov je že pisalo o človeški ribici. Kdo je že pisal o človeški ribici? O čem je že pisalo veliko znanstvenikov?

2. PREGOVOROM DOPIŠI MANJKAJOČE OZIRALNE ZAIMKE: Kdor molči, devetim odgovori. - Kar delaš z

dobro voljo, je lahko. - Česar ni, še vojska ne vzame. - Kogar je kača pičila, se boji zvite vrvi. - Pred komer sreča beži, ta zastoj za njo pete brusi. - Česar oko ne vidi, tega srce ne poželi. - Pusti to, čemur ne prideš do živega. - Česar ni v glavi, peta nado mest. - Kar si skuhal, to pojej. - Kdor le doma tiči, ta se malo nauči. - Kdor prej pride, prej melje. - Kogar se bojiš, tega ne ljubiš. - Česar ni v srcu, na jezik ne pride.

3. IZBERI NEDOLOČNI ALI POLJUBNOSTNI ZAIMEK:

Zdelo se mi je, da si nekomu pokimal. Potem pa še komu kaj zaupaj. Če ti kaj ni všeč, se pritoži. Otrok je vedel, da se je nekaj zgodilo. Oče je rekel, naj že vendar kdo pove kaj smešnega. Vedeti moramo, čemu nekaj delamo. Nekdo bo prišel. Teta iz Amerike je nekaj prinesla. Naj gre kdo odpret vrata.

4. NASLEDNJE POVEDI DOPOLNI Z NEDOLOČNIM ALI NIKALNIM ZA- IMKOM:

Nekdo trka na vrata. - Nihče ni brez napak. - Nekoga bo zaradi tega glava bolela. - Nikogar ne poznam v tem kraju. - Počakaj, da ti nekaj povem. - Vere nihče ne spravi v zadrego. - Hoteli so obdolžiti koga od nas. Rad bi vas nekaj prosil. - Nič ni tako skrito, da ne bi postalo očito. - Od sladkih besed se nihče ne zredi. - Nihče mu ni hotel pomagati pobirati krompir. Med poukom ni nič videl. Dajte mi nekaj za pod zob. Nikoli več ne bom nikogar udaril.

5. POIŠČI PROTIPOMENKE: majhen - velik, mehak - trd, oster - top, ozek - širok, raven - kriv, tanek - debel, bolan - zdrav, len - priden, mlad - star, neumen - pameten, previden - nepreviden, vesel - žalosten.

6. IZBERI USTREZNE PRIDEVNIKE:

Fant ima slabe delovne

navade. Moja mama je delavna. Oblekel sem se v dežni plašč. Že ves teden imamo deževno vreme. Kupil sem si zvezke in druge šolske potrebine. To je bluza in to je ostala obleka. Mlada je še in še precej otročja. To so otroški čevlji.

7. ODSTRANI PRIDEVNIK, KJER JE

ODVEČ: Stric ima majhno kmetijo v bližini mesteca. Potem se je oglasil

možic. Letos sem si prvič ogledal znamenito Postojnsko jamo. Ta kraj je zanimiv. Na podstrešju se je nabralo polno navlake. Šipa se je s pokom razletela. Ta članek je jednat. Dojenček je vznemirjeno opazoval lučke, ki jih je oče obešal na božično drevesce. Iglica sej je zgubila v seneni kopici.

Milan Kobal

IZRAŽAJMO SE LEPO

NAČIN - Besedo način rabimo v različnih zvezah. Stari pravopis je odsvetoval nekatere izmed njih in predložil krajše izraze:

Na tak način ne boš osvojil dekleta. Tako ne boš osvojil dekleta. Janez je računal na svoj način. Janez je računal po svoje.

Kdor hoče pisati lepo, se bo skušal vsaj deloma ogibati zvez "načinom", saj pisanje zaradi prpogostnega ponavljanja enakih izrazov nekako razvoden. Kratki prislovi "tako, vsekakor, nikakor" imajo gotovo svoje prednosti. Že tako imamo še obilo pogovornih fraz z izrazom "način".

NADALJE - koristen prislov z več pomeni:

1. še naprej,
2. v prihodnje (Nadalje bo dobival samo sadje.)
3. kot veznik pri naštevanju (Pri hiši so imeli psa in mačka, nadalje golobe in kunce, pa še pava.)

NADGRADITI - Prvi pomen tega glagola je jasen: nadzidati kaj, postaviti še kaj na vrh stavbe.

V novejšem času pa ga zlasti slovenski kritiki veliko uporabljajo v prenesenem pomenu, vendar ga pomensko nihče ni natančno opredelil, zato je njegov pomen nejasen.

Scenarist je literarno predlogo gledališko nadgradil. Ali to pomeni, da jo je presegel, dopolnil, izpolnil ali še kaj drugega? Gre za značilno modno besedo, ki lahko pomeni več reči in je za natančno izražanje neuporabna.

- Meni je oče obljubil avto, če naredim letos v roku vse izpite.
- In kaj si sklenil?
- Da bom hodil peš.

- Kadar se spreva, žena tudi po mesec dni ne govori z mano!
- Blagor tebi, moja pa takrat šele začne!

- Ali veš, da je bil Ivan dva dni med življenjem in smrtjo?
- To ni nič čudnega, on je že od nekdaj zelo neodločen.

- Ti tepec, pri nas se učiš že dve leti in kaj si se sploh naučil?
- Da ima kilogram 95 dekagramov.

- Oprostite, ali je tu hišna številka 1, vpraša ponočnjak.
- Ne, 11.
- To se pravi, da sem še trezen.

- Jože, zakaj pa ne greš k zdravniku zaradi alkohola?
- Misliš, da sem nor, da bom zaradi tega strupa še v vrsti čakal?

- Gospod doktor, glavo imam kot počen škaf, zobje se upirajo, lica mi gori, noge so polne mravljincev.
- Oh, gospa, vi imate pa res železno zdravje, da vse to zdržite!

Martin pozvoni pri zdravniku.

- Gospod doktor, pes me je ugriznil!
- Ali veš, da ob tej uri ne sprejemam?
- Jaz že vem, toda pes ne!

Obiskovalec na slikarski razstavi:

- Ali ste vi morda slikar?
- Da.
- Kako pa moramo reči potem tistim, ki znajo slikati?

- Ali kaj misliš na tisti tisočak, ki sem ti ga posodil pred pol leta?
- O, seveda. Kaj praviš, kje neki je zdaj?

Direktor: "To je zelo važno pismo, gospa Marica. Spravite ga začasno v svoj predal za malico. Tako boste prav gotovo vedeli, kje je."

- Zakaj nisi dajal ribicam sveže vode, Janezek?
- Saj imajo še stare dovolj.

- Ali veš, kateri ljudje so najlepši na svetu?
- Ne bi ti vedel.
- Ženske in moški vendar!

- Zakaj piješ, ko pa veš, da pijača škoduje zdravju?
- Ja, veš, z ene strani škoduje, z druge pa koristi. Jaz jo pijem s tiste druge strani.

- Matej, povej, kaj je več kot deciliter!
- Liter.
- Ja, prav. Kaj pa je nad litrom?
- Zamašek.

Mihec je za rojstni dan dobil prve dolge hlače z naramnica-mi. Hodil je gor in dol in se občudoval v ogledalu. Nazadnje se je ustavil pred očetom:

- Očka, ali ti zdaj lahko rečem kar Pavle?

- Zakaj, pa imaš uro, ki tako glasno tiktaka?
- Ko je ne slišim več, potem vsaj vem, da spim.

Nagradna križanka nl 3/2000

O	A	M	A	N	A	J	O	B	K
G	Z	C	O	D	C	I	R	I	L
A	O	N	I	D	L	L	N	E	E
A	J	S	A	N	E	I	A	A	M
T	V	I	P	N	L	S	T	M	E
I	R	O	D	O	J	E	T	A	N
J	S	E	D	V	D	E	P	D	M
T	A	I	P	A	A	O	N	E	S
Z	R	T	S	U	P	L	V	J	P
F	A	P	A	T	R	I	K	O	E

V zmešnjavi črk je skritih 17 imen svetnikov in praznikov, ki godujejo ali jih praznujemo v mesecu marcu. Poleg tega sta vmes še dve besedi, ki sta v zvezi s pripravo na veliko noč. Besede so zapisane v vseh smereh navzdol in navzgor, poševno v vse smeri, na levo ali na desno.

Najdene besede zapišite na razglednico in pošljite na Uredništvo Naše luči, Poljanska 2, 1000 Ljubljana. Žreb bo določil nagrade med tistimi, ki bodo našli največ besed.

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 40 DEM. Vsaka beseda od 50 naprej stane 1 DEM. Trikratna objava oglasa stane 100 DEM, celoletna 300 DEM. Oglaš sprejemamo do 5. v mesecu, plačate jih lahko pri vašem duhovniku ali na uradništvo.

09001

• Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

01909

• Na Ptujtu na lepi legi je naprodaj večja stanovanjska hiša, primerna tudi za poslovno ali obrtno dejavnost. Informacije po tel. (D) 0173 354 6564.

02003

• Na prodaj je visokopritlična stanovanjska hiša v središču Murske Sobotne. Stanovanjski del meri 135 m² in je prenovljen in opremljen, klet 120 m². Na zemljišču (1.200 m²) dve garaži in drvarnica. Dva sistema centralne kurjave in priključek za plin. Začetna pogajalska cena 320.000 DM. Informacije: Bode K., Rottmannstr. 24, 80333 München, Germany, tel. 089. 5295 63, faks 089. 5420 088; v Sloveniji: Šiftar, Cvetkova ul. 7, SI- 9000 Murska Sobota, tel. 069. 239 11 in 069. 268 116.

01003A

• V lepem predelu Vojnika prodam dvostanovanjsko hišo z dvema garažama in vrtom v velikosti približno 1.500 m². Hiša je takoj vseljiva. V bližini so toplice Dobrna, Laško in Zreče. Resni interesi lahko pokličejo v popoldanskem času na tel.: 063 772 301. Cena po dogovoru!

01003B

• Na prodaj je hiša v Bistrica ob Sotli (30 a). 135,5 m² stanovanje - garaža. Gradbeno zemljišče 1651 m², vse opremljeno. Ocenitev brez opreme 161 000 DM; cena po dogovoru. Marija Bernert, AmBüchlberg 39, 94565 Rathsmannsdorf, D. Tel. 08546/1016 od 19. do 22. ure.

01003C

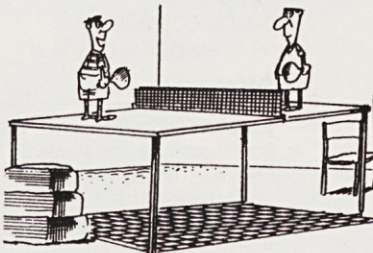
• Za počitniško bivanje oddajam kamnito komfortno opremljeno istrsko hišo v ribiški vasi Funtana pri Poreču. Vrt, terasa in balkon, pogled na morje, ki je oddaljeno 10 min. peš. Prostor za 4 osebe. Informacije na tel. 089. 8121 820.

V naši firmim dobiš kotalke namesto avta!

Obubno, še predno smo se odpeljali, ga je že obšla slabost.

To je kot tenis, le premajhno je!

Brez besed

ZVEZA SLOVENSKEH IZSELJENSKIH DUHOVNIKOV, DIAKONOV IN PASTORALNIH SODELAVCEV V EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikanek

62, Offley Road,
LONDON SW9 OLS, GB
tel. in faks (*44) 020 - 7735 6655

AVSTRIJA

Anton Štekl, delegat

Einsiedlergasse 9-11,
A-1050 WIEN,
tel. (*43) 1-544 2575

p. mag. Janez Žnidar

Mariahilferplatz 3,
A-8020 GRAZ,
tel. (*43) 0316 - 71 31 69 37

mag. Ludvik Počivavšek

Kirchenstraße 1,
A-4053 HAID b. Ansfelden,
tel. (*43) 07229 - 88 3 56 3
(ob petkih popoldne in ob sobotah)

Janez Žagar

Herrengasse 6,
A-6800 FELDKIRCH / Vorarlberg,
tel. (*43) 05522 - 73100 in 34850

SPITTAL:

A-9800 SPITTAL / Drau,
Marienkapelle
Villacherstraße

BELGIJA - NIZOZEMSKA

Kazimir Gaberc

10, rue de la Revolution,
B-6200 CHÂTELINEAU,
tel. (*32) 071 - 39 73 11

Alojzij Rajk

Guill. Lambert laan 36,
B-3630 EISDEN,
tel./faks. (*32) 089 - 76 22 01

BOSNA IN HERCEGOVINA

p. dr. Marijan Šef

Hercegovačka 1B
71000 Sarajevo
tel. (*387) 71 657 548
tel./faks (*387) 71 650 795

FRANCIJA

Silvo Česnik, delegat

3, Impasse Hoche,
F-92320 CHATILLON,
tel. (*33) 1-42 53 64 43,
faks (*33) 1-42 53 56 70,

Anton Dejak

9, rue Saint Gorgon,
F-57710 AUMETZ,
tel. (*33) 3 82 91 85 06

Jože Kamin

14, rue du 5 Decembre,
F-57800 MERLEBACH,
tel. (*33) 3 87 81 47 82,
(Mlin) (*33) 3 87 01 07 01

mag. David Taljat

54, avenue du Ray bât 16 C
F-06100 NICE
tel. (*33) 6 13 24 21 08
tel. in faks (*33) 4 93 98 39 10

HRVAŠKA

HR – 10000 Zagreb. Slovenska skupnost je
oskrbovana iz Slovenije.

ITALIJA

SLOVENIK:

msgr. dr. Maksimilijan Jezernik

Via Appia Nuova 884,
I-00178 ROMA,
tel. (*39) 06 - 718 47 44
faks (*39) 06 - 718 72 82

MILANO:

msgr. dr. Oskar Simčič

Corte S. Ilario 7,
I-34100 Gorizia,
tel. (*39) 0 481 - 32 123

JUGOSLAVIJA

Jože Hauptman

Hadži Milentija 75
ZR JU – 11000 Beograd,

NEMČIJA

Izidor Pečovnik

Kolonnenstr. 38,
D-10829 BERLIN,
tel. (*49) 030 - 784 50 66,
faks (*49) 030 - 788 33 39,
tel. (*49) 030 - 788 19 24

**Alojzij Zaplotnik,
Stanislav Čeplak**, diakon

Oskarstr. 29,
D-46149 OBERHAUSEN,
tel. (*49) 0208 - 64 09 76,
tel./faks (*49) 0208 - 64 708-82

Martin Mlakar

Moltkestr. 119 - 121,
D-50674 KÖLN,
tel. in faks (*49) 02 21 - 52 37 77

Martin Retelj

Holbeinstr. 70,
D-60596 FRANKFURT,
tel. in faks (*49) 069 - 63 65 48

Janez Modic

Römerstrasse 32
D-68259 MANNHEIM,
tel. (*49) 06 21 - 28 5 00

Stanislav Gajšek

Feldkirchner Str. 81,
D-85055 INGOLSTADT,
tel. (*49) 0841 - 59 0 76,
tel. in faks (*49) 0841 - 92 06 95

Janez Šket

Staffenbergstr. 64,
D-70184 STUTTGART,
tel. (*49) 07 11 - 23 28 91
faks, (*49) 07 11 - 236 13 31
tel. (*49) 01 71 - 34 776 35

Pavel Uršič

Am Lehenweg 18,
D-70180 STUTTGART,
tel. (*49) 07 11 - 64 91 200

Oskrbovano iz Stuttgarta

Krämerstr. 17,
D-72764 REUTLINGEN,
tel. (*49) 07 121 - 43 43 41,
faks (*49) 07 121 - 47 2 27

Joško Bucik

Klausenberg 7c,
D-86199 AUGSBURG,
tel. (*49) 08 21 - 97 9 13

dr. Marko Dvořák,

voditelj župnijske pisarne
Olgastraße 137,
D-89073 ULM,
tel. (*49) 07 31 - 27 2 76

Marjan Bečan

Slavko Kessler, past. sodelavec

tel. (*49) 089 - 22 19 41
Janez Pucelj, delegat
tel. (*49) 089 - 21 93 79 00
tel. (*49) 0173 - 9876 - 372
fax: (*49) 089 - 219379016
Liebigstr. 10,
D-80538 MÜNCHEN,

ŠVEDSKA

Zvone Podvinski

Parkgatan 14,
S-411 38 GÖTEBORG,
tel. in faks (*46) 031 711 54 21

ŠVICA

p. Robert Podgoršek

Schaffhauser Str. 466, Postfach 771,
CH-8052 ZÜRICH,
tel. (*41) 01 - 301 31 32
faks (*41) 01 - 303 07 88
Seebacherstr. 15, Postfach 521,
CH-8052 Zürich,
tel. (*41) 01 - 301 44 15,
GSM (*41) 079 - 662 10 11

Mozaična poslikava kapele Odrešenikova mati

ISSN 1408-9726

9 771408 972008